

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๐

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่ครั้งที่ ๒)

วันอังคารที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

5

วันอังคารที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

หน้า

10

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

๑

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

๑

15

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทุ้งถาม ไม่มี

๑

เรื่องด่วน

- ให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ

๑

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง)

(ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

20

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

ผู้อภิปราย

พลเอก อู้ด เบื้องบน (ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง)

๒,๕,๖

- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม

๓

- นายถวิล เปลี่ยนศรี

๕

25

- นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์

๓๗

ผลการออกเสียงลงคะแนน

๕๕

30

เรื่องที่ประธานวุฒิสภาขอหารือ

5 - ขอเสนอเปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม ๓๙

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

- ขอให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง และรายงานลับของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง) (ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย) ๓๙

15 ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส พิจารณาเสร็จแล้ว ผู้อภิปราย ๔๑

20 - นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) ๔๓,๗๖

- นายอำพล จินดาวัฒนะ (กรรมาธิการ) ๔๓,๕๐

สำนัก นายธนศักดิ์ มังกโรทัย (ผู้ชี้แจง) ๔๗

- นายสุชัย บุตรสาระ ๕๖

- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ๕๘

25 - นายอนุสิษฐ คุณากร ๖๓

- ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ๖๕

- นายพลเดช ปิ่นประทีป ๖๘

- นายรณวิทย์ ปริยฉัตรตระกูล ๗๒

สำนัก นายกษิตีลา อาชีวคุณ ๗๕

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๒๐

หน้า

	๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ระบบโปรแกรมช่วยเหลือเด็ก	๗๘
5	ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาศึกษา และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส พิจารณาเสร็จแล้ว	
	ผู้อภิปราย	
	- นายวัลลภ ตังคณานุก์ (ประธานคณะกรรมการ)	๗๙,๘๙
	- นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง)	๘๐
10	- นางผาณิต นิตินันท์ประภาศ (กรรมาธิการ)	๘๓
	- พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ (กรรมาธิการ)	๘๕
	- นายธณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	๘๗
	๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการปัญหา ขยะทะเลของไทย ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสร็จแล้ว	๙๐
15	ผู้อภิปราย	
	- พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ)	๙๒,๑๐๘
	- พลเรือโท ประยุทธ์ ภูเทียน (ผู้ชี้แจง)	๙๔
	- ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	๑๐๕
20	ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี	๑๑๑
	ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี	๑๑๑
25		

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

5

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๒๕ คน

10

ประธานวุฒิสภา : บัดนี้ มีสมาชิกวุฒิสภามาประชุม จำนวน ๑๗๕ ท่าน
ถือว่าครบองค์ประชุม ผมขอเปิดการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ครับ

15

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี
เรื่องด่วน

- ให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง)

20

(ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

25

30

๒

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๑/๒

ประธานวุฒิสภา : ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง

- 5 เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง) ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

บัดนี้ คณะกรรมการมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกัน

- 10 และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ดำเนินการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอันจำเป็นเสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามรายงานที่ได้จัดวาง ให้สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านแล้ว เชิญคณะกรรมการมาธิการสามัญเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการมาธิการเข้าประจำที่)

- 15 ประธานวุฒิสภา : เชิญประธานคณะกรรมการมาธิการสามัญแถลงต่อที่ประชุมครับ

พลเอก อู๊ด เบื้องบน (ประธานคณะกรรมการมาธิการสามัญ) : กราบเรียน ท่านประธานวุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน กระผม พลเอก อู๊ด เบื้องบน

ในฐานะประธานคณะกรรมการมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกัน

- 20 และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขออนุญาตนำเรียนต่อที่ประชุมว่า ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ได้มีมติตั้ง คณะกรรมการมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๑ คน คือ นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงาน
- 25 ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติตั้งคณะกรรมการมาธิการสามัญ ซึ่งครบกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ นั้น

๓

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๑/๓

บัดนี้ คณะกรรมการสามัญได้ดำเนินการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของนายภัทรศักดิ์ วรรณแสง เสร็จเรียบร้อยแล้ว สำหรับรายละเอียด

- 5 ผลการดำเนินการได้ระบุไว้ในเอกสารรายงานของคณะกรรมการสามัญในส่วนที่เปิดเผย ซึ่งได้แจกจ่ายให้สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านแล้ว

- ลำดับถัดไป คณะกรรมการสามัญจะขอชี้แจงสรุปผลการดำเนินการ ซึ่งจัดทำ เป็นรายงานลับตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสอง ซึ่งก่อนนำเสนอรายงานเอกสารลับต่อที่ประชุม คณะกรรมการสามัญขอให้มีการประชุมวุฒิสภา
- 10 เป็นการลับตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๒ วรรคสอง จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ประธานวุฒิสภา สมาชิกท่านใดมีข้อสงสัยหรือประเด็นข้อซักถามรายงาน ในส่วนที่เปิดเผยหรือไม่ เชิญ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ครับ

- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
- 15 กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตปรึกษาหารือท่านประธาน ผ่านไปยังคณะกรรมการสามัญและฝ่ายเลขานุการ โดยปกติแล้วเวลาที่ได้รับรายงานในส่วนที่ เปิดเผยฉบับนี้เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาได้พิจารณาศึกษาเป็นการล่วงหน้า ที่ผ่านมาเวลาเลือก

- องค์กรอิสระทุกท่าน รวมทั้งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ด้วย ตอนที่คณะกรรมการสรรหาลงมติเลือกผู้ที่จะได้รับ

- 20 การสรรหาเข้ามารอบแรก รอบสอง และรอบสาม เท่าที่ผมเคยศึกษารายงานทุกฉบับที่ผ่านมา ท่านจะลงรายละเอียดในเรื่องการลงมติของคณะกรรมการสรรหามาด้วยว่า รอบแรกกรรมการ สรรหาแต่ละท่านเลือกใคร ด้วยเหตุผลอะไร ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และเป็นไปตามรัฐธรรมนูญด้วยว่า ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคน
- บันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย เพื่อที่ประชุมวุฒิสภาจะได้ทราบเหตุผลของกรรมการสรรหา

- 25 แต่ละท่านว่าเลือกใครบ้าง เพราะเหตุใด และไม่ใช่เฉพาะแค่ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ามา

แต่รวมถึงทุกคน และนำมารวมคะแนน ความจริงผมจะหาหรือประเด็นนี้ตั้งแต่เมื่อวานนี้แล้ว เพราะรายงานในส่วนที่เปิดเผยยังขาดในส่วนนี้อยู่ ไม่ทราบว่าด้วยเหตุผลอะไร กรณีวันนี้

- 5 ท่านดูรายงานหน้า ๑๔ ข้อ ๔ ผลการพิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็น กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมแล้วประมาณ ๒๐ กว่าบรรทัด ประกอบด้วยรอบแรกใครได้คะแนนเท่าใด รอบสองใครได้คะแนนเท่าใด รอบสามใครได้คะแนนเท่าใด แต่ว่าไม่มีบันทึกเหตุผล เพราะฉะนั้น ขอทราบเหตุผลตรงนี้ด้วย ขอขอบคุณครับ

- 10 ประธานวุฒิสภา : รายงานในส่วนที่เปิดเผยระบุแต่เพียงว่าท่านใดได้คะแนนเท่าใด ยกตัวอย่างกรณีนี้ ท่านภัทรศักดิ์ วรรณแสง ได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา แต่ท่านจะถามลงรายละเอียดว่า กรรมการสรรหาแต่ละท่านเลือกเพราะเหตุผลใด เชิญท่านประธานคณะกรรมการสมาชิกวุฒิสภา

- ๒/๑

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- พลเอก อู้ด เบื้องบน (ประธานคณะกรรมการสามัญ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ความจริงแล้วรายละเอียดของการสรรหานั้นทุกท่านจะได้รับแจก
- 5 ก่อนที่จะมีการตั้งคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติล่วงหน้าทุกท่านแล้ว นำเรียนโดยสรุปว่า ประธานกรรมการสรรหา คือ ท่านประธานศาลฎีกา และผู้นำฝ่ายค้าน ประธานศาลปกครองสูงสุด และผู้แทนองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๔ องค์กร
- 10 เป็นกรรมการสรรหา โดยได้กำหนดไว้ว่า เมื่อเลือกรอบแรกแล้วผู้ที่มีสิทธิจะผ่านเข้าไปได้รับการเลือกในรอบสอง ถ้าสมมติว่าเลือกรอบแรกแล้วคะแนนไม่ถึงตามเกณฑ์ที่กำหนด จะนำเฉพาะผู้ที่มีรายชื่อผ่านรอบแรกมาเลือกในรอบสอง ถ้ารอบสองยังไม่ได้จะพิจารณาเลือกในรอบสาม โดยการเลือกในรอบสามจะเป็นการเลือกที่ปิดเป็นความลับ แม้กระทั่งเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการสรรหา ยังไม่สามารถอยู่ในห้องประชุมได้ จะอยู่ได้
- 15 เฉพาะประธานและคณะกรรมการสรรหา ถ้าการเลือกในรอบสามยังไม่ได้คะแนนถึงสองในสาม การสรรหาครั้งนั้นจะยุติลง และจะทำการประกาศรับสมัครใหม่ ยกตัวอย่าง กรณีนายภัทรศักดิ์ วรรณแสง ซึ่งผ่านการเลือกในรอบสาม ท่านสามารถสแกน (scan) จากคิวอาร์โค้ด (QR Code) หน้า ๑๕ ได้ ซึ่งจะเป็นรายละเอียดของรายงานการพิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขออนุญาตนำเรียนที่ประชุมครับ
- 20 ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านถวิล เปลี่ยนศรี ครับ
 นายถวิล เปลี่ยนศรี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายถวิล เปลี่ยนศรี สมาชิกวุฒิสภา ไม่ได้เป็นประเด็นข้อซักถาม แต่ขอสอบถาม เป็นความรู้เสียมากกว่า คือ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ยังขาดอยู่จำนวน ๕ ท่าน ผมเคยคุยกับกรรมการท่านที่เหลืออยู่บอกว่าทำงานด้วยความยากลำบาก
- 25 และเป็นภาระที่หนักมาก เมื่อวานนี้มีการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่

ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เข้าสู่ที่ประชุมวุฒิสภา

- 5 เพื่อให้ความเห็นชอบ จำนวน ๑ ท่าน ซึ่งไม่ผ่านความเห็นชอบของที่ประชุมวุฒิสภา รวมถึงวันนี้มีการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอีก ๑ ท่าน ถ้าผ่านจะเพิ่มเข้าไปได้ ๑ ท่าน ซึ่งยังคงเป็นภาระหนักอยู่ ประเด็นที่ผมอยากจะขอสอบถามเป็นความรู้ คือ

- 10 ประเด็นที่ ๑ เหตุผลใดถึงมีการสรรหาเข้ามาทีละท่าน เนื่องจากครบวาระไม่พร้อมกันอย่างน้อยนั้นใช่หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ เหตุผลใดถึงส่งมาให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบทีละท่าน เมื่อวานนี้ ๑ ท่าน วันนี้ ๑ ท่าน

คงเป็นคำถามทั่วไปด้วยความสงสัย และผมยังหาคำตอบด้วยตัวเองไม่ได้

- 15 จึงขออนุญาตสอบถามท่านผู้รู้ โดยเฉพาะคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง) ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญประธานคณะกรรมการสามัญครับ

พลเอก อู๊ด เบื้องบน (ประธานคณะกรรมการสามัญ) : นำเรียนท่านถวิล

- 20 เปลี่ยนศรี อย่างนั้นครับ เวลาเราคัดเลือกเข้าไป อายุของคนไม่เท่ากัน แต่กำหนดเวลาสิ้นสุดของการเป็นกรรมการเท่ากัน คือ ทุกคนจะอยู่ได้ไม่เกินอายุ ๗๐ ปี สมมติ นาย ก อายุ ๖๕ ปี เข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการได้แค่ ๕ ปี เมื่ออายุครบ ๗๐ ปี ต้องสิ้นสุดการเป็นกรรมการ เหตุผลง่าย ๆ แค่นี้ครับ

ประธานวุฒิสภา : อีกประเด็นหนึ่งเป็นหน้าที่ผมคงต้องชี้แจง ประเด็นที่ว่า

- 25 เหตุใดถึงไม่นำเข้าที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบพร้อมกัน เมื่อวานนี้ ๑ ท่าน วันนี้ ๑ ท่าน

คือ เพื่อประโยชน์ของท่านสมาชิกที่จะพิจารณาได้อย่างแท้จริง ในทางปฏิบัติที่ทำมา คือ นำเข้า
ที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบครั้งละ ๑ ท่าน เพราะมาจากพื้นฐานที่ต่างกัน คงมีข้อซักถาม

5 หลายอย่าง ไม่มีเหตุผลอื่น ท่านใดมีประเด็นที่จะซักถามเพิ่มเติมอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ต่อไปจะเป็นรายงานการพิจารณาของ

คณะกรรมการสามัญในส่วนที่เป็นรายงานลับ ซึ่งการพิจารณารายงานในส่วนนี้

คณะกรรมการสามัญได้ร้องขอต่อที่ประชุมเพื่อให้มีการดำเนินการประชุมลับ ตามข้อบังคับ

10 การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑ วรรคสอง ต่อไปนี้จะเป็นการประชุมลับ ขอเชิญ

ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องออกนอกห้องประชุม รวมทั้งขอให้งดการกระจายเสียงและแพร่ภาพ

ทางโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณรัฐสภา และงดการถ่ายทอดการประชุมทุกช่องทาง

เป็นการชั่วคราว รวมทั้งห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพ หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ

ยกเว้นการบันทึกของสภา และห้ามกระทำการใด ๆ ที่จะทำให้การประชุมลับออกไปสู่

15 บุคคลภายนอก

(ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมและผู้เข้าฟังการประชุมซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประชุมได้ออกไป

จากห้องประชุม)

๑๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สุกัญญา ๔/๔ (ลับ)

5

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๙

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สุพิชญ์ลักษณ์ ๕/๑ (ลับ)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

5

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓๕

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๙/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเป็นการประชุมโดยเปิดเผย ท่านสมาชิกครับ โดยที่รัฐธรรมนูญ

5 แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๐ วรรคห้า บัญญัติว่า “การออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใด ให้กระทำเป็นการลับ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญ” ดังนั้น การออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงต้องกระทำเป็นการลับ

สำหรับบุคคลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและ

10 ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อ

แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียง

ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา” ปัจจุบันมีสมาชิกวุฒิสภา

จำนวน ๒๕๐ คน ดังนั้น คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ

15 วุฒิสภา จึงเท่ากับ ๑๒๕ คะแนนขึ้นไป สำหรับวิธีการให้ความเห็นชอบนั้น ผมขอกำหนดให้มีการ

ออกเสียงลงคะแนนลับโดยการใช้บัตรออกเสียงลงคะแนนตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๙ (๒) โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

ผมจะให้เจ้าหน้าที่แจกบัตรออกเสียงลงคะแนนลับให้กับท่านสมาชิก เมื่อท่านได้รับ

บัตรออกเสียงลงคะแนนลับแล้ว ขอให้ท่านลงลายมือชื่อและหมายเลขสมาชิกในบัตรสีฟ้า เพื่อเป็น

20 หลักฐานในการรับบัตรออกเสียงลงคะแนนลับด้วย บัตรออกเสียงลงคะแนนลับจะเป็นบัตรสีชมพู

บรรจุอยู่ในซองสีน้ำตาล โดยในบัตรออกเสียงลงคะแนนลับจะปรากฏชื่อ นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง

ซึ่งเป็นบุคคลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แห่งชาติ สมาชิกท่านใดเห็นชอบให้นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้เขียนเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องสี่เหลี่ยม (□) หน้ารายชื่อ

25 สมาชิกท่านใดไม่เห็นชอบให้นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยม (□) หน้ารายชื่อ

๓๖

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๙/๓

สมาชิกท่านใดประสงค์ไม่ออกเสียง ให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (O) ในช่องสี่เหลี่ยม (□)

หน้ารายชื่อ หากสมาชิกท่านใดลงลายมือชื่อหรือหมายเลขสมาชิกกำกับในบัตรออกเสียง

- 5 ลงคะแนนลับ หรือเขียนเครื่องหมายหน้ารายชื่อบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ หรือไม่เขียนเครื่องหมายใดเลยในช่องสี่เหลี่ยมหน้ารายชื่อบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อตามที่กำหนดไว้ จะถือว่าบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นเป็นบัตรเสีย เมื่อสมาชิกได้ออกเสียงลงคะแนนลับ

เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผมจะให้เจ้าหน้าที่ไปรับบัตรออกเสียงลงคะแนนลับจากท่าน เพื่อนำไปหย่อนลงในหีบใส่บัตรออกเสียงลงคะแนนลับ และรวบรวมส่งให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนต่อไป

- 10 โดยก่อนจะคืนบัตรออกเสียงลงคะแนนลับ ขอให้ท่านลงลายมือชื่อและหมายเลขสมาชิกในบัตรสี่เหลี่ยม เพื่อเป็นหลักฐานในการคืนบัตรออกเสียงลงคะแนนลับ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่จะลงลายมือชื่อในบัตรสีขาว เพื่อเป็นหลักฐานในการรับคืนบัตรออกเสียงให้กับท่านด้วย มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบดำเนินการตามนี้ สำหรับการตรวจนับคะแนนนั้น ผมขอเชิญสมาชิกผู้มีรายชื่อเป็นคณะกรรมการตรวจนับคะแนน ดังนี้

๑. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

๒. พลเอก บุญธรรม โอริส

- 20 ๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไขเกษ

๔. พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์

๕. นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์

ภายหลังจากดำเนินการออกเสียงลงคะแนนลับแล้ว ขอเชิญคณะกรรมการตรวจนับคะแนนทั้ง ๕ ท่าน เข้าประจำที่เพื่อดำเนินการตรวจนับคะแนนด้านหน้าบัลลังก์

- 25 ท่านสมาชิกครับ เพื่อความเรียบร้อยในการออกเสียงลงคะแนนลับ ผมขอให้ท่านสมาชิกที่นั่งอยู่ด้านบนได้โปรดลงมาออกเสียงลงคะแนนลับในห้องประชุมด้านล่าง

๓๗

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๙/๔

ต่อไปจะเป็นการออกเสียงลงคะแนนลับเพื่อให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ก่อนลงมติขอตรวจสอบ

5 องค์ประชุม ขอให้ท่านสมาชิกเสียบบัตรลงคะแนนในช่องเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตนครับ

นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์ : นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์ หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๖๕ ขอแสดงตนค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : หมายเลขประจำตัวสมาชิก ๑๖๕ แสดงตน เจ้าหน้าที่บันทึกวินัยครับ

10 ขณะนี้เป็นการตรวจสอบองค์ประชุม มีสมาชิกท่านใดยังไม่ได้แสดงตนอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าแสดงตนครบแล้ว ขอเชิญเจ้าหน้าที่ส่งผลได้ครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน)

15

- ๑๐/๑

๓๘

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๑๐/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๑๘๐ คน บวกสมาชิกที่แสดงตนด้วยวาจา

5 ๑ คน รวมเป็น ๑๘๑ คน ถือว่าครบองค์ประชุม เพื่อให้การออกเสียงลงคะแนนลับมีความรัดกุม

และเกิดความเรียบร้อย ก่อนที่จะดำเนินการออกเสียงลงคะแนนลับ ผมขอแจ้งผลการถ่ายภาพภายในห้องประชุมและขอให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่ามีบุคคลผู้ไม่เกี่ยวข้องอยู่บริเวณด้านบนของห้องประชุมหรือไม่ และเนื่องจากเป็นการลงคะแนนลับ ณ ที่นั่งของท่านสมาชิก ดังนั้นขอความกรุณาได้โปรดระมัดระวังและรักษาความลับในการลงคะแนนด้วย ขอเชิญเจ้าหน้าที่

10 แจกบัตรออกเสียงลงคะแนนลับครับ

(เจ้าหน้าที่ได้นำซองใส่บัตรออกเสียงลงคะแนนลับผู้ได้รับการเสนอชื่อ แจกให้แก่

สมาชิกในที่ประชุมโดยทั่วกัน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านใดลงคะแนนเสร็จแล้ว เจ้าหน้าที่รับบัตรออกเสียงลงคะแนนลับคืนได้

15 มีท่านใดที่ยังไม่ได้รับบัตรลงคะแนนหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการออกเสียงลงคะแนน ขอเชิญเจ้าหน้าที่เก็บบัตรออกเสียงลงคะแนนลับครับ

20 (เจ้าหน้าที่ได้รับซองใส่บัตรออกเสียงลงคะแนนลับจากสมาชิกแล้วนำมาใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้ในที่ประชุมเพื่อทำการตรวจนับคะแนนเสร็จแล้วเสนอผลต่อประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ผมอนุญาตให้มีการถ่ายภาพภายในห้องประชุมได้แล้ว ขอเชิญคณะกรรมการตรวจนับคะแนนดำเนินการครับ

25 (คณะกรรมการตรวจนับคะแนนเข้าประจำที่)

๓๙

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๑๐/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ในระหว่างดำเนินการตรวจนับคะแนน ผมขอปรึกษา

5 ที่ประชุม โดยจะขอให้นำเรื่องอื่น ๆ ขึ้นมาพิจารณาในระหว่างการนับคะแนน ตามข้อบังคับ

การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๓ โดยขอให้ยกระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ และระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ขึ้นมาพิจารณาก่อนตามลำดับ จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ ผมขอดำเนินการตามนี้ครับ

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

- ขอให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง

และรายงานลับของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ

15 และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง) (ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

20

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ

- 5 ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง) ได้มีมติให้มีการเปิดเผยบันทึกการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง และรายงานลับของคณะกรรมการธิการสามัญ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่จัดให้ท่านสมาชิกแล้ว

- 10 โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ วรรคหก บัญญัติว่า “ให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเปิดเผยบันทึกการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษา แล้วแต่กรณี ของคณะกรรมการธิการให้ประชาชนทราบ เว้นแต่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี มีมติมิให้เปิดเผย” ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการธิการสามัญมีความประสงค์ที่จะมิให้เปิดเผยบันทึกการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง และรายงานลับของคณะกรรมการธิการสามัญ จึงต้องขอมติจากที่ประชุมก่อนลงมติผมจะขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อน ขอให้ท่านสมาชิกเสียบบัตรลงคะแนนในช่องเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้แสดงตนหรือไม่ (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าแสดงตนครบแล้ว ขอเชิญเจ้าหน้าที่ส่งผลครับ (มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๗๔ คน)

๔๑

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๑๑/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขณะนี้มีสมาชิกอยู่ในห้องประชุม จำนวน ๑๗๔ ท่าน ถือว่าครบองค์ประชุม

5 ต่อไปผมจะขออนุมัติ สมาชิกท่านใดเห็นควรมีให้เปิดเผยบันทึกการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง

และรายงานลับของคณะกรรมการการ กดปุ่มเห็นด้วย สมาชิกท่านใดเห็นควรมีให้เปิดเผย กดปุ่มไม่เห็นด้วย สมาชิกท่านใดประสงค์ดออกเสียง กดปุ่มงดออกเสียง ขอเชิญท่านสมาชิก ลงคะแนน มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการลงคะแนนและขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๖๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : จำนวนผู้ลงมติ ๑๗๐ คน เห็นด้วย ๑๖๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี

15 งดออกเสียง ๒ คะแนน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ คะแนน เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้เปิดเผย บันทึกการประชุม จำนวน ๕ ครั้ง และรายงานลับของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง) (ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย) เป็นอันจบการพิจารณา

20 ระเบียบวาระที่ ๖

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ ตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส พิจารณาเสร็จแล้ว

25

30

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๑๑/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

5 (คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบกรพิจารณาผลงานฉบับนี้ ดังนี้

10 อนุกรรมการติดตามการปฏิรูปด้านสังคม กิจการผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย
- ศาสตราจารย์เกียรติคุณธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญาผาด
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

15 ๑. นายธนศักดิ์ มังกรโรทัย ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบบริหารงานส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษา

๒. นายณัติรัฐพงศ์ เต็มจักรวาท ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและยกระดับการบริหารราชการในพื้นที่ ๒
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ

20 นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) เพื่อประกอบการพิจารณาผลงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา
ผมนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจง
เข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญประธานคณะกรรมการแถลงครับ

30

๔๓

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๑๑/๓

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะ

5 ประธานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ

และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ขออนุญาตเรียนท่านประธานว่า ด้วยหน้าที่และอำนาจของ

คณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๓)

ซึ่งเป็นข้อบังคับของวุฒิสภาที่ให้อำนาจแก่คณะกรรมการทำหน้าที่ในการศึกษาเรื่องใด ๆ

ที่เกี่ยวข้อง หรือเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ภายหลังจากการศึกษารายงานเสร็จแล้วให้นำเสนอ

10 เข้าสู่ที่ประชุมวุฒิสภา ขออนุญาตเรียนท่านประธานว่า คณะกรรมการการพัฒนาสังคม

และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้

และนำเสนอสาระต่าง ๆ เป็นเอกสารรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาแห่งนี้แล้ว จำนวน ๓๒ เรื่อง

ด้วยกัน วันนี้เป็นรายงานฉบับที่ ๓๓ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางการบริหาร

จัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน ดำเนินการจัดทำโดยคณะอนุกรรมการติดตามการปฏิรูป

15 ด้านสังคม กิจการผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย ซึ่งขณะนี้เรื่องดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นลงแล้ว

ในการนี้ เพื่อให้การรายงานผลการศึกษาเป็นไปอย่างละเอียดและมีความรัดกุม

คณะกรรมการขออนุญาตมอบหมายให้ท่านอำพล จินดาวัฒนะ ในฐานะประธาน

คณะอนุกรรมการติดตามการปฏิรูปด้านสังคม กิจการผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย และท่านธนศักดิ์

มังกโรทัย ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบบริหารงานส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รักษาการ

20 ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการพัฒนาระบบราชการ ได้นำเสนอรายงานฉบับดังกล่าวต่อที่ประชุม

วุฒิสภาต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอำพล จินดาวัฒนะ ครับ

นายอำพล จินดาวัฒนะ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

25 ที่เคารพ กระผม นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ ในฐานะสมาชิกวุฒิสภา กรรมการ

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

- และประธานคณะอนุกรรมการที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานฉบับนี้ ถ้าดูตามชื่อเรื่อง คือ การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน บางท่านอาจบอกว่าเป็นเรื่อง
- 5 ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน จะตรงกับภาคสังคมหรือไม่ กราบเรียนว่าสัมพันธ์ซึ่งกัน และกัน รายงานฉบับนี้ท่านจะเห็นว่ามีส่วนไปเกี่ยวข้องกับเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน และมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องงานของท้องถิ่นและงานของชุมชน ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในภาคสังคม เรื่องจะเชื่อมโยงถึงกันและกันทั้งหมด เรื่องชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง หรือขณะนี้จะว่ากันไปแล้ว ประเทศไทยค่อนข้างจะชัดเจนว่า เรื่องตำบลเข้มแข็ง คือ เป้าหมายพื้นที่ยุทธศาสตร์
- 10 ในการพัฒนาประเทศ ในยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน ได้มีการระบุเรื่องนี้ไว้ถึง ๒ ด้านด้วยกัน คือ ด้านที่ ๑ ความมั่นคง มีการระบุเรื่องตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ว่าเป็นเรื่องที่จะต้องผลักดันต่อไป โดยมองในมิติเรื่องความมั่นคง ด้านที่ ๒ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป้าหมายที่ ๓ ของยุทธศาสตร์ชาตินี้ระบุไว้ชัดเจน คือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการบริหารราชการแผ่นดิน การพึ่งตนเอง การจัดการตนเอง ผมขออนุญาตเกริ่นนำตรงนี้
- 15 เพื่อให้ท่านเห็นว่าเชื่อมโยงกัน นอกจากนั้น สิ่งที่จะเชื่อมโยงอีก อยู่ ๆ ไม่ได้มีรายงานฉบับนี้ เกิดขึ้นมาลอย ๆ แต่ว่ารายงานฉบับนี้เป็นการพัฒนาความคิดและแนวทางต่าง ๆ ต่อยอดมาจาก สิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตหลายเรื่องด้วยกัน ผมขออนุญาตกล่าวถึงสภาพปฏิรูปแห่งชาติ
- เมื่อปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ได้มีการออกรายงานข้อเสนอการปฏิรูประบบเพื่อสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง ฉบับหนึ่ง โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับชุมชนและการบริหาร
- 20 ราชการแผ่นดิน -----

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จกักราวีร์ ๑๒/๑

ถัดจากนั้น วุฒิสภาชุดปัจจุบัน คณะกรรมาธิการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ได้เคยเสนอรายงาน เรื่อง การจัดการตำบลเข้มแข็งตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป

5 ประเทศ เมื่อปี ๒๕๖๔ แต่ก่อนหน้านั้นในปี ๒๕๖๒ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศในส่วนของ

การปฏิรูปด้านสังคมมีการเสนอเรื่องการปฏิรูประบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็งโดยมุ่งเป้าที่ตำบลเช่น เดียวกัน ในส่วนคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้มีการจัดทำข้อเสนอในการพัฒนาระบบข้อมูลตำบลรองรับการจัดการ

ตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน เมื่อปี ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา เพราะฉะนั้น สิ่งที่น่าเสนอรายงานฉบับนี้

10 เป็นการต่อยอดว่า ในการที่จะทำให้ตำบลเข้มแข็ง ซึ่งมีเป้าหมายและทิศทางชัดเจนแล้ว

แต่จะอย่างไร คือ การทำให้เกิดการจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน หุ้นส่วนในที่นี้ หมายถึง

พาร์ทเนอร์ชิปแมนเนจเมนต์ (partnership management) หรือคอลเลกทีฟกัฟเวอร์แนนซ์

(collective governance) คือ การมีส่วนร่วมของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค

และราชการส่วนท้องถิ่น มีองค์พหุชัดเจนที่อยู่ในตำบล และมีหน่วยงานต่าง ๆ

15 ลงไปสนับสนุนการพัฒนา ท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในพื้นที่นั้น และมีการเติบโตของภาค

ประชาสังคม ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในตำบล จะทำอย่างไรให้เกิด

การจัดการร่วมกันแบบหุ้นส่วน ไม่ใช่แค่เรื่องการบูรณาการ แต่เป็นการจัดการแบบหุ้นส่วน

ซึ่งเป็นวิธีการอภิบาลอย่างหนึ่งที่สำคัญ คือ การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและสามารถอธิบายได้

20 อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ วุฒิสภาได้มีการจัดงานสัมมนาและได้มีการจัด

นิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ คือ บทบาทวุฒิสภาต่อการสร้างเสริม “เสาเข็มสังคม : ตำบล

เข้มแข็ง ประเทศมั่นคง” โดยมีความเชื่อว่า ถ้าการจัดการตำบลให้เกิดความเข้มแข็งทั้งประเทศ

จำนวน ๘,๐๐๐ กว่าแห่งได้ ประเทศจะมั่นคง เรามองว่าตำบล คือ เสาเข็มที่จะขับเคลื่อนเรื่องนี้

ผมคิดว่าท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาทราบดีว่า อันนี้ คือ ทิศทางที่จะนำไปสู่

25 การทำเรื่องนี้ จากการสัมมนาและการจัดนิทรรศการในครั้งนั้น โดยมีตัวแบบกรณีศึกษา

ของหน่วยงานต่าง ๆ ยกตัวอย่าง ตำบลห้วยงู อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท เป็นตัวแบบที่นำมา

ถอดบทเรียน ผมขออนุญาตกล่าวถึงบุคคล จำนวน ๒ ท่าน ที่ดูแลเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง และท่านเห็นตรงกันในเรื่องตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน คือ พลเอก บุญสร้าง

5 เนียมประดิษฐ์ และ พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร ทั้ง ๒ ท่านได้ให้คำชี้แนะว่า หลักการและแนวทาง

ถูกต้องแล้ว แต่การทำงานจริงน่าจะต้องมีคู่มือหรือแนวทาง ควรมีการพัฒนาคู่มือหรือแนวทาง ขึ้นมาเพื่อให้คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รู้และทำความเข้าใจ และลองนำไปทำงานได้เลย จากนั้นค่อยมี

10 สแต็ป (step) การพัฒนาต่อ ผมขออนุญาตกราบขอขอบคุณทั้ง ๒ ท่านที่ให้พลังและคำชี้แนะที่สำคัญ

จากวันนั้นใช้ระยะเวลาประมาณ ๒ ปีในการพัฒนาจนมาถึงวันนี้ และโชคดีว่าได้รับความร่วมมือจาก

15 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ที่มีหน้าที่ดูแลด้านการพัฒนาระบบราชการ

ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสำนักงาน ก.พ.ร. ในขณะเดียวกัน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เข้ามาร่วมทำงาน

เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะทำงาน โดยได้มีการศึกษาและวิเคราะห์บทเรียนต่าง ๆ และจัดทำเป็น

ร่างคู่มือหรือแนวทางที่เรียกว่าคูกบุ๊ก (cook book) ถ้าผ่านตรงนี้ไปแล้วเสนอไปที่รัฐบาล

ถ้ารัฐบาลเห็นด้วยจะสามารถผลักดันให้ตำบลทั่วประเทศนำไปใช้ได้เลย ในขณะเดียวกัน

15 เรามีข้อเสนอแนะในขั้นตอนต่อไปหลังจากนั้นด้วย ผมเกริ่นนำตรงนี้ค่อนข้างยาวเพื่อที่จะเชื่อมโยง

เรื่องราวให้ท่านทั้งหลายได้รับทราบว่ามีความเป็นมาเป็นไปอย่างไร โดยคู่มือหรือแนวทางนี้เกิดจาก

ทั้ง ๒ ท่านที่ได้ให้คำชี้แนะ และท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการพัฒนา

สังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ท่านมอบหมายให้

20 คณะอนุกรรมการติดตามการปฏิรูปด้านสังคม กิจการผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย ดำเนินการเรื่องนี้

จนเสร็จเรียบร้อยในวันนี้ ขั้นตอนต่อไปจะนำเสนออย่างกระชับ รายละเอียดอยู่ในรายงานฉบับนี้

และได้จัดทำคิวอาร์โค้ด (QR Code) ในส่วนของคู่มือหรือแนวทาง เพื่อให้ทุกท่านสามารถศึกษา

รายละเอียดต่าง ๆ ในการที่จะนำไปสู่การผลักดันการดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างและหาแนวทางร่วมกันในการจัดทำแนวทางการบริหารตำบล

25 เข้มแข็งแบบหุ้นส่วนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนสามารถ

พึ่งพาตนเองได้ และช่วยก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

๒. เพื่อจัดทำแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน และนำไป
ขับเคลื่อนการดำเนินการให้เป็นรูปธรรมต่อไป

5 โดยเนื้อหาของรายงานฉบับนี้มีจำนวน ๕ บท ผมขออนุญาตมอบหมายให้
นายธนศักดิ์ มังกรโทย นำเสนออย่างย่อว่า จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องและกรณีศึกษา
ต่าง ๆ พบอะไรบ้าง จะเป็นการนำเสนอที่ไม่ใช้เวลามากนัก ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านธนศักดิ์ มังกรโทย ครับ

10 (ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

นายธนศักดิ์ มังกรโทย (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายธนศักดิ์ มังกรโทย ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบบริหารงานส่วนภูมิภาค

และส่วนท้องถิ่น รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการพัฒนาระบบราชการ ขออนุญาตนำเสนอ
เนื้อหาของรายงานฉบับนี้ จากที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ทำการศึกษา สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่

15 และภารกิจของสำนักงาน ก.พ.ร. ในการกำกับดูแลเรื่องความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของ
ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะตอบโจทย์
ในเรื่องดังกล่าว โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก

เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ดำเนินการศึกษาในเรื่องนี้ สิ่งที่จะต้องนำมา

เชื่อมโยงในเรื่องการทำให้ตำบลเข้มแข็งจะมีระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ระเบียบกฎหมายดังกล่าว

20 เป็นระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อย่างน้อย ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

ซึ่งกฎหมายฉบับนี้จะกล่าวถึงในเรื่องการทำแบบพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด และเรื่องของ

ความต้องการในพื้นที่ที่จะไปเชื่อมโยงกับนโยบาย ไม่ว่าจะเป็ดยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท

ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อจัดทำเป็นทิศทางการทำงานของจังหวัด อันนี้จะสอดคล้องกับ

25 การทำงานตำบลเข้มแข็ง

๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎหมายฉบับนี้จะกล่าวถึงซึ่งแผนตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึง

5 แผนระดับจังหวัด

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในเรื่องของการสนับสนุนให้ตำบลเข้มแข็ง

10 กรอบแนวคิดการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน
เพื่อเป้าหมายสำคัญ คือ คนไทยพ้นจากความยากจนและอยู่ดีมีสุข

ภายใต้การทำงานแบบหุ้นส่วน และทำให้ตำบลเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญ ซึ่งเป็นจุดที่จะเป็น
เทิร์นนิ่งพอยต์ (turning point) ในเรื่องการผลักดันการขับเคลื่อนการทำงานได้ดีที่สุดของพื้นที่
เป็นจุดผลักดันให้เกิดขึ้น เพราะว่าสิ่งสำคัญในเรื่องการทำงานร่วมกัน ตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน
คือ เรื่องจุดพลัง ซึ่งจุดพลังส่วนหนึ่งที่จะมาช่วยนอกเหนือจากเรื่องท้องที่ ท้องถิ่น หน่วยงาน

15 ภาคประชาสังคม หรือภาคเอกชน ซึ่งอยู่ในพื้นที่ สิ่งสำคัญ คือ หน่วยงานของรัฐต้องเป็น
พีเลี่ยง หรือคีย์แมน (keyman) สำคัญอีกหน่วยงานหนึ่งในเรื่องการขับเคลื่อนทำให้เกิด
ตำบลเข้มแข็ง ซึ่งในการจัดทำรายงานฉบับนี้เชื่อมโยงด้วยกฎหมายที่ผมได้นำเรียนเมื่อสักครู่
จะเป็นช่องทางสำคัญให้หน่วยงานของรัฐเหล่านี้ได้เข้ามามีส่วนในเรื่องการสนับสนุนและขับเคลื่อน
ตำบลเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

20

ตัวแบบกรณีศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ

ในรายงานฉบับนี้ได้มีการนำต้นแบบกรณีศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้มี

- 5 การลงไปทำการศึกษาความเข้มแข็งของชุมชน ยกตัวอย่าง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้น โดยเราได้นำมาถอดบทเรียนว่า ปัจจัยร่วมที่สำคัญที่จะทำให้เกิดตำบลเข้มแข็งคืออะไร ยกตัวอย่าง

- กรณีตำบลห้วยงู คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการได้ลงไปศึกษาในพื้นที่จริง ในการศึกษาครั้งนี้พยายามดูว่า ถ้าจะต้องใช้กฎหมายมาเชื่อมโยงกับเรื่องของการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็ง ณ สภาพปัจจุบันตอบโจทย์ในเรื่องของกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับตามที่ได้กล่าวถึงเมื่อสักครู่อย่างไร และสามารถตอบโจทย์ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งได้แล้วหรือไม่ จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันพบปัญหาว่า ๑. ตัวกลไก ๒. กระบวนการเงื่อนเวลา ๓. งบประมาณ ๔. การทำงานร่วมกัน ในบางส่วนยังไม่ตอบโจทย์ ไม่ว่าจะเป็นห้วงระยะเวลาในเรื่องของการทำงานที่เหลื่อมกันหรือในเรื่องการทำงานร่วมกับเครือข่ายบทบาทหลัก ซึ่งส่วนใหญ่ยังอยู่ที่หน่วยงานของรัฐเป็นหลัก ตำบลหรือจุดภาคีอื่น ๆ ยังไม่มีความเข้มแข็งเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุนส่วน

๑. แนวทางแบบเป็นทางการ กฎหมายเป็นช่องทางในการเข้าถึงตำบลในเรื่องของการสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นเรื่องของงบประมาณหรือเรื่องของการจัดทำแผนเพื่อให้ตำบลมีความเข้มแข็ง

๒. แนวทางแบบกึ่งทางการ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะจะทำให้เกิดพลังในเรื่องของการที่จะบอกว่าตำบลมีความต้องการอะไร ตำบลต้องการให้สนับสนุนอะไร

ผมขออนุญาตนำเสนอเบื้องต้นเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

- 25 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอำพล จินดาวัฒนะ ครับ

- นายอำพล จินดาวัฒนะ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ ผมขออนุญาตเพิ่มเติมในส่วนของคุณขอเสนออีกคดีหนึ่ง ขอย้อนกลับไปว่าสิ่งที่ผู้แทน
- 5 คณะทำงานได้นำเสนอ ผมขอกลับมาภาพฉายที่ ๑๐ เมื่อสักครู่ที่ผมเชื่อมโยงไว้ว่า เรื่องที่เราทำ
เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน แต่เรากำลังเสนอที่จะไปสกัดทอเป็นเส้นด้ายแนวราบ เส้นด้าย
แนวนอน ถักทอกับภาคสังคมนอกต่าง ๆ ทั้งหลายที่อยู่ในตำบล ในภาพนี้ท่านจะเห็นว่า
สิ่งที่ผู้แทนคณะทำงานได้รายงานไป ปัจจุบันจะมีระบบโครงสร้างการบริหาร จำนวน ๒ เรื่อง
คือ การจัดทำแผนตำบล ซึ่งมีพระราชกฤษฎีการองรับ และมีงานในส่วนของการกระทรวงมหาดไทย
- 10 ที่มีการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ โดยได้มีการวิเคราะห์ไว้แล้วว่า เหมาะสม แต่จะยัง
ไม่ทันกับสถานการณ์ และหลายเรื่องยังเป็นแนวตั้งอยู่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในระดับเดียวเท่านั้น
ซึ่งยังไม่ได้เต็มที่มากนัก ขออนุญาตย้อนกลับไปภาพฉายที่ ๙ คือ ศึกษาจากตัวแบบ เมื่อสักครู่นี้
ผู้แทนคณะทำงานได้นำเสนอไปแล้วว่า ตัวแบบสำคัญที่เราศึกษา คือ ตำบลห้วยงู ผมกราบเรียน
เพิ่มเติมว่า เขาได้สร้างกลไกในการทำงานแนวราบขึ้นมาที่น่าสนใจมาก เรียกว่า “บริษัทสร้างสุข
- 15 ตำบลห้วยงู” และองค์กรทุกภาคส่วนในตำบลเป็นสมาชิกบริษัทนี้ ทำงานร่วมกัน เขาไม่ทิ้งเทศบาล
หน่วยงานของรัฐใด ๆ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ภาคเอกชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)
ตำรวจ วัด แต่เขานำทุกหน่วยงานมาถักทอ โดยสร้างกระบวนการทำงานร่วมกันที่เรียกว่า “บริษัท”
และขับเคลื่อนโดยนำพลัง ๔ พลัง ที่อยู่ในตำบลมาทำงานด้วยกัน จำนวน ๕ เรื่อง คือ เศรษฐกิจ
สังคม สุขภาพ การศึกษา และสิ่งแวดล้อม มีการขับเคลื่อนงานทั้งหมด จำนวน ๘ กลุ่มงาน
- 20 มีคณะทำงานแต่ละด้านอย่างชัดเจนและมีการนัดประชุมทุกเดือน โดยไม่ต้องมีการตั้งคณะกรรมการ
เขาตั้งกันเอง และมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน โดยเวียนไปประชุมในหมู่บ้าน
เขาทำมาสิบกว่าปีแล้ว ทุกหน่วยงานมีความสุขมากกับการเข้าไปร่วมประชุม มีกองเลขาให้การ
มีการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่ใช่แค่แสดงความเห็นหรือบ่นกันไปในที่ประชุม แต่ใครจะทำอะไรในตำบล

๕๑

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุมา ๑๓/๓

จะมีการมาเล่าให้ฟัง และคนอื่นจะไปร่วมทำงานด้วย ร่วมลงขัน ร่วมทำงานอย่างไรได้ การพัฒนาชุมชนจะทำอะไร มีโครงการลงไปในตำบลอย่างไร เราถึงบอกว่าการจัดการตำบลเข้มแข็ง

5 แบบหุ้นส่วน คือ การมาแชร์ (share) เรื่องราวที่ทำ แชร์ปัญหา แชร์ศักยภาพ แชร์ทรัพยากร

และร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ อันนี้ คือ ตัวแบบที่ผมขออนุญาตเพิ่มเติมขึ้นมา เพื่อจะบอกว่า นำมาสู่การวิเคราะห์อีก ๑๐ กว่าตำบล และเรามาจัดทำเป็นรูปแบบที่เรียกว่าเป็นข้อเสนอระยะสั้น

หรือคู่มือ ถ้าเกิดหน่วยใดสามารถที่จะนำคู่มือนี้ไปใช้หลังจากที่เราเสนอรัฐบาลแล้ว ถ้ารัฐบาล เห็นด้วย สามารถขับเคลื่อนได้ โดยมีสำนักงาน ก.พ.ร. ที่จะเป็นผู้อยู่เบื้องหลังในการเชื่อมโยงและ

10 สนับสนุนสิ่งเหล่านี้ สุดท้าวมายังภาพฉายที่ ๑๒ เราเสนอ ๒ ระดับ ซึ่งเมื่อสักครู่นี้ผู้แทนคณะทำงาน

ได้กล่าวไปแล้ว คือ ๑. แนวทางแบบเป็นทางการ เราเสนอเรื่องการปรับปรุงกลไกและบูรณาการ

การทำงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อันนี้เป็นเรื่องการทำงานในรูปแบบเส้นด้ายแนวตั้ง

พระราชกฤษฎีกาการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

15 ข้อเสนอกล่าวถึงไว้ทั้งหมดแล้วว่า จะต้องมีการปรับปรุงและจะต้องมีการพัฒนาอย่างไร เพื่อให้กลไก

ที่มีอยู่แล้วมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นประโยชน์สูงสุด ๒. แนวทางแบบกึ่งทางการ

ตามภาพฉายที่ ๑๓ เราไม่รู้จะใช้ชื่อว่าอะไร เราเรียกว่า กึ่งทางการหรือเซมิฟอร์มัล (semi formal)

ความจริงแล้วดูเหมือนลักษณะเป็นทางการแต่เป็นทางการที่ไม่ใช่ใครเป็นคนแต่งตั้งตามระเบียบใด

แต่เกิดขึ้นตามความตกลงกันที่จะทำงานแบบหุ้นส่วนในตำบล เราเลยเรียกชื่อเล่นไปพลางก่อนว่า

20 ไม่เป็นทางการ ตำบลห้วยงูที่กล่าวถึงเมื่อสักครู่นี้ เขาใช้ ๔ พลังเป็น ๔ เสาหลักขับเคลื่อนทั้งหมด

๙ เครือข่าย ๕ มิติ อย่างที่ผมกราบเรียนไปแล้ว เราเสนอว่าควรจะมีการยกระดับการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือเรียกว่า คอลลาบอเรทีฟกัฟเวอร์แนนซ์

(collaborative governance) คือ การมีส่วนร่วม เมื่อสักครู่นี้ผมกราบเรียนว่าใช้คำว่า

“พาร์ทเนอร์ชิป” ก็ได้ เน้นการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน สร้างความร่วมมือจากภาคเอกชน

25 ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อการทำงานเป็นแนวราบ

๕๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

อรุมา ๑๓/๕

เพื่อให้เกิดการประสานและเชื่อมโยง เราไม่ได้ใช้คำว่า “บูรณาการ” ที่เราเสนอไปไกลกว่า
เรื่องการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน คือ เป็นการเชื่อมโยงทุกภาคส่วนให้ทำงานร่วมกัน

- 5 จะเรียกว่าทางการหรือกึ่งทางการก็ได้ ผมขออนุญาตต่อไปที่ภาพถ่ายที่ ๑๕ ถ้าท่านประธานวุฒิสภา
และสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านได้กรุณาลองดูภาพทางขวามือ คือ คู่มือที่เราเรียกว่า แนวทางการบริหาร
จัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน ถ้าท่านสแกน (scan) คิวอาร์โค้ดเข้าไป ท่านจะพบกับ
รายละเอียดสิ่งที่ตำบลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จะนำไปลองใช้ นำไปปรับปรุงแก้ไขอย่างไรก็ได้
โดยได้ทำเช็กลิสต์ (check list) ขึ้นว่า เราพบองค์ประกอบสำคัญของการทำงานแบบหุ้นส่วน
10 ทั้งหมด จำนวน ๙ เรื่อง คือ การทำงานต้องมีหลักคิดและความมุ่งมั่น มีโครงสร้างและกลไก
ขององค์กร -----

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ๑๔/๑

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕๓

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิตยสาร ๑๔/๑

เมื่อสักครู่นี้ผมเรียนถึงตัวแบบกรณีศึกษาบริษัทสร้างสุขตำบลหัวยุ้ง ซึ่งดำเนินการ
โดยการใช้คณะกรรมการบริษัท และมีโครงสร้าง มีคณะเลขานุการร่วม มีการทำงานวิชาการ

5 มีการติดตามประสานงาน ต้องมีคนและทุนทางสังคม เขาใช้คนทั้งของเทศบาล รพ.สต.

และภาคประชาสังคม มานั่งทำงานร่วมกัน ทุน คน และสังคม ต้องมีเงินและทรัพยากร
เขาลงขันกัน ยกตัวอย่าง ถ้ามีการจัดการประชุมจะมีหน่วยงานที่มีงบประมาณที่ใช้ในการรับรอง
อาหารกลางวัน โดยไม่ต้องใช้เบี้ยเลี้ยง ไม่ต้องมีอะไรเลย สามารถที่จะระดมทรัพยากรมาแชร์กัน
มีการทำข้อมูลเทคโนโลยี ไม่ใช่เวทีกุยกั้นลอย ๆ อย่างที่ผมทราบไปแล้ว มีการใช้เทคโนโลยี

10 และมีการส่งข้อมูลถึงกัน ประชาชนในตำบลและหมู่บ้านของเขารับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน

เพราะว่าเวียนกันไปจัดการประชุมตามพื้นที่ต่าง ๆ มีการจัดการความรู้ให้คนในชุมชนของเขา
รู้ข้อมูลการพัฒนาเท่า ๆ กัน มีโครงการอะไรของหน่วยงานใดลงมายังพื้นที่ ประชาชนจะรับรู้
ในขณะเดียวกันมีการสื่อสารภายนอกด้วย ยกตัวอย่าง เฟซบุ๊ก มีเพจ (page) ต่าง ๆ มีคนบอกกว่า
การจัดการสามารถทำสิ่งที่ดูเหมือนเป็นไปได้ให้เป็นไปได้ ตัวแบบกรณีศึกษาบริษัทสร้างสุข

15 ตำบลหัวยุ้งที่เรานำมาถอดบทเรียนเพราะเราคิดว่ามีกระบวนการจัดการ ไม่ใช่แค่เรื่อง
ของงบประมาณ เรื่องของคำสั่ง แต่ต้องมีการจัดการ และมีการสนับสนุนจากภายนอกที่ดี

ถ้าการสนับสนุนจากภายนอกลงไปอย่างกระจัดกระจายและชุมชนไม่มีกลไกแบบนี้ การสนับสนุน
ลงไปอาจมีทั้งตรงความต้องการ ไม่ตรงตามความต้องการ และต่างคนต่างทำ ที่นี้ เมื่อมีกลไกแบบนี้
แล้วปรากฏว่าเขาเลือกรับด้วยว่าจะมาสนับสนุนเรื่องอะไร สอดคล้องกับงานในพื้นที่เขาหรือไม่

20 หรือจะเป็นการระเพิ่มให้กับเขาหรือไม่ เพราะฉะนั้น ถ้าทำแบบนี้อยู่ในเช็คลิสต์ของเรา เรามีข้อเสนอ
ว่าถ้าที่อื่นสนใจสามารถนำไปทำได้ในองค์ประกอบ ๘ ข้อนี้ และแนวทางฉบับย่อหรือคู่มือนี้
สามารถเปิดคิวอาร์โค้ดได้ ต่อไปน่าจะมีการผลักดันไปสู่ที่เป็นสาธารณะที่จะใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ข้อเสนอในระยะต่อไป เราคิดว่าเริ่มต้นไปได้เลย ซึ่งได้รับไอเดีย

จาก พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร และพลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ที่ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะไว้

25 แต่เราคิดว่ายังไม่พอ เมื่อเราเดินหน้าไปอย่างนี้ได้ เสนอรัฐบาลถ้าเขาขยับไปแล้ว หรือแม้แต่
รัฐบาลยังไม่ขยับ แต่ตำบลไหนที่เกิดความสนใจสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้ เรามีข้อเสนอ
ระยะต่อไป คือ

๑. การส่งเสริมให้ส่วนราชการทำความเข้าใจแนวคิดการบริหารจัดการ
 ตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วนในระดับพื้นที่ ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ที่เรามีการวิเคราะห์ไว้
- 5 เพราะถ้าส่วนราชการยังเข้าใจว่างานต่าง ๆ เป็นเรื่องของเรา เราเป็นคนคิดให้ประชาชน
 มีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย และเราปรารถนาดีมีโครงการลงไปแค่นั้นไม่พอ นั่นคือยุคเก่า
 ยุคใหม่จะต้องให้เขาเข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่ไม่ใช่แค่การเปิดเวทีรับฟังประชาคมเท่านั้น
 แต่ต้องมาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมขับเคลื่อนด้วยกัน ดูเหมือนว่าการส่งเสริมให้ข้าราชการ
 และส่วนราชการที่ไปทำงานในพื้นที่เข้าใจเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งจะต้องทำต่อไป
- 10 ๒. การจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาและยั่งยืน ต้องนำสิ่งที่เขาทำกัน
 มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้วจะเกิดการพัฒนาต่อยอด ไม่ใช่คำสั่งหรือการสั่งการ
๓. การกำหนดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ควรจะมีกระบวนการและเวทีที่
 จะเป็นไปได้หรือไม่ที่ในรายงานฉบับก่อนหน้าที่เราเคยเสนอว่าควรจะมีกระบวนการสมัชชา
 แลกเปลี่ยนระดับชาติ ระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งประเทศ
- 15 และเข้าใจว่ากระบวนการทำงานแบบนี้เป็นกระบวนการทำงานในโลกยุคใหม่ ไม่ต้องไปเรียกร้อง
 ให้มีการออกกฎหมาย ไม่ต้องไปเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมาย แก้ไขระเบียบหรือไปขอ
 งบประมาณเพิ่มเติม แต่สามารถทำได้ทันที
๔. กำหนดให้มีโครงการ/งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาการจัดการตำบลเข้มแข็ง
 แบบหุ้นส่วน เป็นไปได้หรือไม่ว่าคณะกรรมการบูรณาการการจัดการเชิงพื้นที่ระดับจังหวัด
- 20 อาจตั้งงบประมาณในพื้นที่ได้อยู่แล้วบางส่วน เพื่อจะใช้เป็นเครื่องมือเล็ก ๆ เป็นโครงการ
 ที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วนในพื้นที่จังหวัดของเขากระจายออกไป
 ถ้าจังหวัดใดเห็นสมควรหรือกลุ่มจังหวัดใดเห็นสมควรและทำไปตั้งงบประมาณในเชิงกระบวนการ
 สนับสนุน ไม่ใช่งบประมาณแก้ไขปัญหา แต่เป็นงบประมาณในเชิงกระบวนการเพื่อสนับสนุน
 ให้คนเข้าใจและทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาต่อยอดร่วมกัน โดยเชื่อมั่น

การมีส่วนร่วมและเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้คนว่าคนอยากจะทำดี คนอยากจะทำดี ถ้าทำแบบนี้ เราคิดว่าแนวคิดสิ่งที่จะทำให้เกิดขึ้นตามยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑ และยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔

- 5 การจัดการตำบลเข้มแข็งจะเกิดขึ้นได้ และในที่สุดหวังว่าตำบลจะเข้มแข็งมากขึ้นจากทิศทาง และแนวทางการทำงานในลักษณะนี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ลำดับต่อไป ขอเชิญสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตน เพื่อเข้าชื่ออภิปราย ในระหว่างที่เจ้าหน้าที่บันทึกรายชื่อผู้ประสงค์จะอภิปราย ผมขอแจ้ง

- 10 ผลการออกเสียงลงคะแนนลับการให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง)

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๒ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ผลการออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ความเห็นชอบ จำนวน ๑๘๖ คะแนน

- 15 ไม่ให้ความเห็นชอบ จำนวน ๒ คะแนน งดออกเสียง จำนวน ๕ คะแนน

ผลการออกเสียงลงคะแนนลับปรากฏว่า นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง

ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

เท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา คือ จำนวนคะแนนเสียง ๑๒๕ คะแนนขึ้นไป จึงเป็นผู้ได้รับความเห็นชอบ ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำหรับบัตรออกเสียง

- 20 ลงคะแนนลับผมจะให้เจ้าหน้าที่นำไปทำลายตามระเบียบต่อไป เป็นอันจบการพิจารณา ระเบียบวาระเรื่องด่วน

สำหรับสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปราย ขณะนี้เจ้าหน้าที่ได้บันทึกรายชื่อของท่าน จำนวน ๓ ท่าน คือ ท่านสุชัย บุตรสาระ ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต และท่านอนุสิษฐ คุณากร สมาชิกท่านอื่นสามารถเพิ่มรายชื่อได้ที่เจ้าหน้าที่ เชิญท่านสุชัย บุตรสาระ ครับ

- 25

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นายสุชัย บุตรสาระ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม นายสุชัย บุตรสาระ สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นผมต้องขอชมเชยและขอขอบคุณ

- 5 คณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ที่ได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน ผมเห็นว่าเป็นการให้ความสำคัญกับการที่จะทำอย่างไรให้ตำบลเกิดความเข้มแข็ง ซึ่งผมคิดว่าแนวทางการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนและต่อการทำงานในพื้นที่เป็นอย่างยิ่ง ตามข้อมูลของกรมการปกครอง

- 10 กระทรวงมหาดไทย ปัจจุบันทั่วประเทศเรามีตำบล จำนวน ๗,๒๕๕ แห่ง และมีหมู่บ้าน จำนวน ๗๕,๑๔๒ แห่ง สามารถกล่าวได้ว่าพื้นที่และประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ คือ พื้นที่ที่อยู่ในหมู่บ้านและตำบล เป็นที่ยอมรับกันว่าในการที่จะแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านความมั่นคง ปัญหาเรื่องความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปากท้องประชาชน การประกอบอาชีพ หรือปัญหาด้านสังคม

- 15 ความสมัครสมานสามัคคี การสร้างครอบครัวให้อบอุ่น เข้มแข็ง การมีคุณภาพชีวิตที่ดี สุขภาพอนามัยที่ดี ถ้าเราสามารถแก้ไขได้ในระดับหมู่บ้านและระดับตำบลได้สำเร็จ สามารถแก้ไขปัญหาในระดับประเทศได้ -----

จนมีคำกล่าวว่า จุดแตกหักในการแก้ไขปัญหาในการที่จะทำให้บ้านเมืองเกิดความมั่นคง
ด้านต่าง ๆ ที่ผมมาเรียนเมื่อสักครู่นี้ จุดแตกหักอยู่ที่ตำบล หมูบ้าน เพราะหมู่บ้านถือว่าเป็น

5 เป็นหน่วยการปกครองฐานรากที่พี่น้องประชาชนอาศัยทำมาหากิน หลายหมู่บ้านรวมกัน
เป็นตำบล หลายตำบลรวมกันเป็นอำเภอ หลายอำเภอรวมกันเป็นจังหวัด หลายจังหวัด
จำนวน ๗๖ จังหวัดรวมกันเป็นประเทศ เรียกว่า “ราชการส่วนภูมิภาค” ภายใต้การบังคับบัญชา

กำกับดูแลของรัฐบาลหรือราชการส่วนกลาง และในพื้นที่ของจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน
เรามีราชการส่วนท้องถิ่นที่เราเรียกว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ช่วยกันทำงาน ช่วยกันดูแล

10 ทุกข์สุขของพี่น้องประชาชนด้วยกัน โดยแบ่งบทบาทภาระหน้าที่ให้ครอบคลุม ดูแลพี่น้องประชาชน
ได้มีความสุข มีความร่มเย็น ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งราชการส่วนภูมิภาค บางที่เรียกว่า
“ท้องที่และท้องถิ่น” เขาอยู่ด้วยกันมา ทำงานร่วมกันมา มีเพียงไม่กี่แห่งที่อาจกระทบกระทั่ง
กันบ้าง แต่ความเป็นจริงแล้วเขาทำงานร่วมกัน และมีการตรวจสอบให้ความเห็นซึ่งกันและกัน

คณะกรรมการธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ

15 และผู้ด้อยโอกาส ได้ให้ความหมายของตำบลเข้มแข็งไว้ว่า หมายถึง ทุกภาคส่วนในตำบลสามารถ
จัดการตนเองได้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ เพื่อทำให้เกิดเศรษฐกิจที่ดี มั่นคง ยั่งยืน คุณภาพชีวิต
ที่ดี สิ่งแวดล้อมดี มีความสุข และมีภูมิคุ้มกันต่อปัจจัยที่เข้ามากระทบต่าง ๆ รวมถึงมีการเชื่อมโยง

การสนับสนุนจากภายนอกได้อย่างเหมาะสม และใช้แนวทางอย่างที่คุณหมออำพล จินดาวัฒนะ
ได้นำเรียนว่า “จุดพลัง” เป็นสิ่งสำคัญมาก เป็นการรวมพลัง หรือศัพท์ใหม่ที่เรามักจะเรียกว่า

20 “การบูรณาการ” ตรงนี้เป็นสิ่งที่ผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ผมมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
เพื่อให้การจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วนมีความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น กล่าวคือ ผมอยากจะทำให้
มีการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายให้เป็นรูปธรรมชัดเจน นอกจากแนวทางและวิธีการที่

คณะกรรมการธิการได้มีการดำเนินการศึกษาไว้แล้วนั้น ผมคิดว่าการมีตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายชัดเจน
ให้เป็นรูปธรรมจะทำให้พี่น้องประชาชน ตลอดจนองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันทำงาน

25 อย่างมีเป้าหมาย ผมคิดว่า ตำบลเข้มแข็ง หมายถึง หมู่บ้าน เพราะหลาย ๆ หมู่บ้านรวมกันเป็น
ตำบล ต้องมีองค์ประกอบ ๕ ปลอดภัย ดังนี้

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ประการที่ ๑ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ต้องไม่มีโจรลักเล็กขโมยน้อย ปล้น ฆ่า หรือก่อคดีต่าง ๆ

5 ประการที่ ๒ ปลอดภัยจากยาเสพติด สารเสพติดในพื้นที่

ประการที่ ๓ ปลอดภัยจากมลพิษและมีสิ่งแวดล้อมที่ดีในหมู่บ้าน ชุมชน ต้องไม่มีมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางเสียง และสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน ตำบลต้องดีด้วย

ประการที่ ๔ ปลอดภัยจากการทุจริตคอร์รัปชันในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรใด ยกตัวอย่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ หรือหน่วยงานรัฐบาล ที่ทำหน้าที่ดูแล

10 ในระดับตำบล หมู่บ้าน รวมทั้งงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากภาคเอกชนต่าง ๆ

ต้องทำงานด้วยความโปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน

ประการที่ ๕ ปลอดภัยจากการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ทุจริตการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เลือกผู้นำหมู่บ้าน ชุมชน หรือเลือกตั้งระดับชาติ ต้องไม่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ทุจริตคอร์รัปชัน เพราะเป็นต้นเหตุที่ทำให้เรื่องต่าง ๆ ที่ไม่ดีเกิดขึ้นในบ้านเมือง

15 ถ้ามีทั้ง ๕ ปลอดภัยนี้เป็นตัวชี้วัด เป็นเป้าหมาย ผมคิดว่าจะทำให้ตำบลเข้มแข็งอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้น โดยสรุปแล้วผมเห็นด้วยกับรายงานการศึกษาของคณะกรรมการการเพียงแต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อจะเป็นประโยชน์ เพื่อที่จะให้เป็นแนวทางให้กับพื้นที่ต่าง ๆ ในการดำเนินงานต่อไป กราบขอบพระคุณครับ

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านสุชัย บุตรสาระ ลำดับต่อไป ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต เชิญครับ

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต : สักrabเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการการเป็นอย่างมากที่ได้มีการยกร่างในรายละเอียด และมีการจัดทำข้อเสนอต่าง ๆ

25 โดยมีผู้แทนของสำนักงาน ก.พ.ร. เข้าร่วมด้วย ถือว่าเป็นจุดที่ดีที่สามารถจะเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานของ

ภาครัฐต่อไปได้ ผมมีข้อสังเกต คือ คณะกรรมการการพยายามที่จะมีข้อเสนอแนะ

ภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งผมคิดว่าสามารถเป็นไปได้ ยกตัวอย่าง

5 ต้นแบบกรณีศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ท่านนำเสนอมานี้ ความจริงมีข้อจำกัดมากมาย

แต่ว่าประชาชนมีความตื่นตัวและมีการร่วมกันขับเคลื่อนดำเนินการ ผมคิดว่าพื้นที่หรือตำบล

ของประเทศไทยที่เป็นไปในลักษณะแบบนี้อาจมีไม่มากนัก ขณะนี้เราคงสังเกตเห็นได้ว่า

ในสภาพปัจจุบันนี้ทั้งชุมชนหรือตำบลของเราในภาพรวมทั่วประเทศอยู่ในภาวะอ่อนแอ

และไม่เข้มแข็ง อันนี้ คือ สิ่งที่เราเข้าใจกันอยู่ และเราพยายามที่จะทำทุกอย่าง แต่ว่า

10 คงจะไม่สำเร็จได้โดยง่าย ความจริงแล้วพื้นฐานความเข้มแข็งของตำบลหรือชุมชนเป็นรากฐาน

ของประชาธิปไตย ถ้าตรงนี้มีความเข้มแข็ง ผมคิดว่าระบอบประชาธิปไตยจะรุ่งเรืองอย่างมาก

แต่ถ้าความอ่อนแอตรงนี้เกิดขึ้น หมายถึง ความเสื่อมโทรมของระบบนี้อย่างที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

มีสาเหตุอยู่ ๓ - ๔ ประการ ซึ่งผมคิดว่าอาจขออนุญาตเน้นย้ำในสิ่งที่คณะกรรมการได้นำเสนอ

ชนิดหนึ่งว่า เหตุใดตำบลหรือพื้นที่ที่ยังมีความอ่อนแอและยังไม่มี ความเข้มแข็งเท่าที่ควร

15 ประการที่ ๑ ผมคิดว่าเป็นเรื่องความสัมพันธ์ของโครงสร้างอำนาจระหว่าง

ส่วนกลางกับพื้นที่ อันนี้ผมคิดว่าทุกคนทราบดี และคณะกรรมการคงทราบดีว่าความจริงแล้ว

ความสัมพันธ์ตรงนี้เรายังเป็นรัฐรวมศูนย์เป็นส่วนใหญ่ การกระจายบทบาทให้กับตำบลหรือพื้นที่

ค่อนข้างน้อย สาเหตุมาจาก ๒ เรื่องที่สำคัญ ดังนี้

๑. เรื่องงบประมาณ จากตัวเลขที่คณะกรรมการได้เสนอมาประมาณ

20 ร้อยละ ๗๐ อยู่ที่หน่วยงานราชการส่วนกลาง และร้อยละ ๒๐ เป็นเรื่องของพื้นที่หรือว่าตำบล

ผมคิดว่าความเจริญของระบอบประชาธิปไตยจะมากหรือน้อยตรงนี้เป็นตัวชี้วัด ผมเชื่อว่า

หลายประเทศทั่วโลกที่มีความเจริญ ยกตัวอย่าง ประเทศญี่ปุ่น หรือหลาย ๆ ประเทศ

โครงสร้างงบประมาณของท้องถิ่นหรือตำบลจะสูงขึ้น และโครงสร้างของส่วนกลางจะลดลง

25

30

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

๒. เรื่องบทบาทอำนาจหน้าที่ ประเด็นนี้ส่วนหนึ่งคงจะเป็นหน้าที่ของ
สำนักงาน ก.พ.ร. ความจริงแล้วบทบาทอำนาจหน้าที่ส่วนใหญ่อยู่ที่ราชการส่วนกลางมากกว่า

- 5 ราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องฝากเป็นการบ้านให้กับสำนักงาน ก.พ.ร. ว่าจะสามารถกระจายบทบาทอำนาจหน้าที่หรือการจัดสรรงบประมาณต่าง ๆ ให้มากขึ้นได้หรือไม่ เพื่อให้ท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งสามารถที่จะตั้งหลักได้

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผมคิดว่าทั้ง ๒ สาเหตุดังกล่าวข้างต้นจะทำให้ตำบลในภาพรวมทั่วประเทศมีความเข้มแข็งน้อยมากแต่จะมีบางตำบลหรือบางพื้นที่ที่คณะกรรมการธิการลงไปศึกษา ผมถือว่า

5 เป็นตำบลส่วนน้อยที่รอดชีวิต นอกนั้นไม่ได้อยู่ในสภาพนี้ ผมคิดว่าตรงนี้เป็นสาเหตุให้เกิด

ความอ่อนแอของพื้นที่ เมื่อสักครู່ท่านสมาชิกได้พูดไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างอำนาจ

อิทธิพล การคอร์รัปชัน เรื่องของการเลือกตั้งที่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง รวมทั้งสิทธิของประชาชน

ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจต่าง ๆ แทบไม่มีเลย เราจะเห็นการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น

ไม่ว่าจะเป็นระดับตำบลและระดับหมู่บ้าน ซึ่งส่งผลทำให้เกิดความอ่อนแอของพื้นที่และชุมชน

10 และเป็นสาเหตุหลักที่ผมคิดว่าทำให้ความเข้มแข็งของตำบลหรือรากฐานของประชาธิปไตย

เป็นไปได้อย่างมาก ซึ่งผมคิดว่าคณะกรรมการกลางเรื่องนี้ แต่อาจไม่ได้นำมาเป็นประเด็น

ที่จะศึกษาในเรื่องนี้

ประการที่ ๒ เรื่องการปรับความสมดุลของโครงสร้างอำนาจหน้าที่ ถึงแม้ว่า

จะยังไม่หมดไป แต่ขอให้มีมากขึ้นกว่าเดิม ทำอย่างไรที่โครงสร้างอำนาจหน้าที่ งบประมาณที่จัดสรร

15 จากส่วนกลางมาสู่ท้องถิ่นในพื้นที่ให้มากขึ้น ผมไม่ได้หวังว่าต้องพลิกกันแบบเต็มที่เลย แต่ถ้ามี

โครงสร้างอำนาจหน้าที่กระจายมากขึ้น จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวหรือทำให้เขามี

ความเข้มแข็งมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อำนาจหน้าที่หรือบทบาทของส่วนราชการ

และเรื่องของงบประมาณ ถึงแม้คณะกรรมการชุดนี้คิดว่าไม่ค่อยสำคัญ แต่ผมคิดว่าตรงนี้เป็น

จุดสำคัญเหมือนกัน ถ้าสามารถกระจายได้มากขึ้น เงินไขที่ทำให้ตำบลมีความเข้มแข็งจะมีมากขึ้น

20 ประการที่ ๓ การเพิ่มสภาพแวดล้อมให้กับชุมชนมีความเข้มแข็ง ตรงนี้เป็นเรื่อง

ใหญ่มาก ขณะนี้สภาพแวดล้อมหลายอย่างไม่ได้เอื้อทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ชุมชนต้องหวังพึ่ง

ต้องแบมือขอกับหน่วยงานส่วนกลางหรือภาครัฐทั้งสิ้น ผมเคยอยู่ในคณะกรรมการหลายคณะ

เราจะเห็นว่าสิ่งสำคัญมากที่สุดของการทำให้เกิดประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ไม่อยู่ที่การเลือกตั้ง

แต่อยู่ที่การทำให้เขาได้รู้จักสิทธิและบทบาท และสิ่งที่เขาควรหวงแหน สมมติว่ามีงบประมาณ

25

๖๖

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สิริพรรณ ๑๖/๒

ที่ลงไปสู่พื้นที่ตำบลต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าเขาได้มีโอกาสได้รับรู้และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ โดยให้ถือว่าเป็นงบประมาณของเขาเอง ตรงนี้เขาจะรู้สึก

5 เขามีสิทธิเสียง ถ้าทำตรงนี้ได้มากเท่าไรเขาจะรู้สึกว่าการที่เขาแสดงบทบาทออกมานั้น ส่งผลกับเขา

หลายเรื่องที่เราพบ ยกตัวอย่าง นมโรงเรียน อาหารกลางวันโรงเรียน ที่มีการทุจริตคอร์รัปชันต่าง ๆ

ถ้าส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ความรู้สึก

ในการรักลูกหลานของเขาจะมากขึ้น หรือถนนที่มีการสร้างตามพื้นที่ต่าง ๆ ถ้าให้ประชาชน

ได้มีโอกาสกำกับ ดูแล ตรวจสอบงบประมาณต่าง ๆ ที่ลงไปสู่ตำบลเป็นของหน่วยใด

10 ลงไปจำนวนเท่าไร และมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างไร นี่คือการปฏิบัติที่จับต้องได้และเป็นพื้นฐาน

สำคัญของความเข้มแข็งของตำบล อันนี้ คือ เรื่องใหญ่มาก ถ้าทำได้ตรงนี้จะทำให้ชุมชน

มีความเข้มแข็งมากขึ้น

ประการที่ ๔ ผมคิดว่าข้อเสนอตรงนี้จะทำให้เกิดเป็นรูปธรรมจริงทั้งประเทศ

ค่อนข้างยาก เพราะต้องใช้เวลา ต้องใช้อะไรต่าง ๆ มากมาย ผมเสนอความเห็นเพิ่มเติมจากที่

15 คณะกรรมาธิการได้อภิปรายเมื่อสักครูนีว่า ถ้าท่านจะมีพื้นที่ตำบลนำร่องทดลองหรือจะกำหนด

ขึ้นมาสักพื้นที่หนึ่ง พื้นที่นั้นนอกจากจะให้ประชาชนมีสิทธิต่าง ๆ มากขึ้น ขอให้มีการทดลอง

ให้หน่วยงานรัฐลองแซร์ทั้งบทบาท อำนาจหน้าที่ งบประมาณ และสิทธิต่าง ๆ ลงไปในพื้นที่นี้

เป็นตัวอย่างเสียก่อน ท่านอาจไม่ต้องทำทั้งประเทศ เพราะเป็นเรื่องใหญ่โตมาก และเป็นเรื่อง

อาจทำได้ไม่ถนัดนัก แต่ถ้าทำในพื้นที่ทดลอง และเราชี้ให้เห็นว่าพื้นที่ทดลองนี้ภายใต้ความเข้มแข็ง

20 ของชุมชน และมีการจัดโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ใหม่ภายใต้รูปแบบนี้ ประชาชนมีความ

เข้มแข็งหรือไม่ ถ้าทำได้สำเร็จประการใดจะขยายผลไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ได้ ผมคิดว่าสิ่งที่จะทำให้

ตำบลมีการพัฒนาตัวเองเพียงอย่างเดียว โดยที่ภาครัฐไม่ได้เอื้อในบทบาทบางอย่างจะเป็นไปได้ยาก

ถ้าบทบาทของภาครัฐมีการเสริม หรือกระจายอำนาจ หรือทำให้เกิดความเข้มแข็งบางอย่างเข้าไป

ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ผมคิดว่าคงจะเป็นข้อเสนอที่ฝากให้กับคณะกรรมการ

25 และสำนักงาน ก.พ.ร. ไว้ ขอบขอบคุณครับ

๒๓

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สิริพรรณณ ๑๖/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ลำดับถัดไปเชิญท่านอนุสิษฐ คุณากร ครี

- 5 นายอนุสิษฐ คุณากร : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายอนุสิษฐ คุณากร สมาชิกวุฒิสภา โจทย์ในวันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก และเป็นโจทย์ที่ผมคิดว่าเป็นความคาดหวังของประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ของการบริหารจัดการ ณ วันนี้หมายความว่า ประชาชนที่เป็นรากหญ้า ประชาชนที่อยู่ในระดับหมู่บ้าน ตำบล ที่โครงสร้างของประเทศหลายอย่างยังไม่ถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของการบริหารจัดการในส่วนในพื้นที่ของตัวผมเองว่าจะสร้างความเข้มแข็งได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่คนในชุมชนและคนในพื้นที่เป็นผู้ที่รับรู้ รับทราบปัญหาต่าง ๆ ดีกว่าหน่วยงาน ดีกว่าข้าราชการ ดีกว่าส่วนราชการที่ลงไปกำกับดูแล เพราะฉะนั้น เรื่องเหล่านี้ผมคิดว่าสิ่งที่เป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการพิจารณาศึกษาในครั้งนี้ คือ 10 รูปธรรมที่จะทำให้ตำบลเข้มแข็งเป็นอย่างไร ท่านสมาชิกที่ได้อภิปรายไปแล้วทั้ง ๒ ท่าน ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านสุชัย บุตรสาระ และท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ได้พูดในประเด็นที่ค่อนข้างครบถ้วน 15 ผมขออนุญาตเพิ่มเติมในส่วนของโครงสร้างการบริหารจัดการ ผมคิดว่าในขณะนี้เราพยายามจะพูดถึงภาคประชาชน พูดถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และเราพูดมานานพอสมควรในเรื่องของการกระจายอำนาจ ซึ่งผมคิดว่าแนวความคิดในเรื่องของการกระจายอำนาจที่ผ่านมา 20 เรายังใช้วิธีการจัดการในลักษณะที่เป็นการสร้างตัวแทนขึ้นมาในระดับส่วนกลาง คือ การเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เราพูดถึงการกระจายอำนาจ ในลักษณะของส่วนท้องถิ่น ซึ่งเราคิดว่าการกระจายอำนาจเหล่านั้นเป็นที่ยุติแล้วว่าชาติบ้านเมืองสามารถเดินไปได้เป็นอย่างดี แต่ในท้ายที่สุดครับ ผลของการบริหารจัดการที่ผ่านมา ท่านจะเห็นได้ว่าเรายังมีความอ่อนด้อย เรายังพบปัญหาอุปสรรคอีกมากมายในระดับท้องที่ ระดับชุมชน ระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน ผมเชื่อว่าเรื่องเหล่านี้ประชาชนทั้งประเทศมองเห็นว่าบางอย่าง เราไม่สามารถอาศัยตัวแทนเหล่านั้นทำหน้าที่ในการบริหารจัดการที่จะให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ---

25

- ๑๗/๑

30

ผมขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมว่า พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีท่านนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการบริหารงานเชิงพื้นที่

5 แบบบูรณาการ มีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้ไปดูแลในระดับภาค

มีคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ในทุกจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าสำนักงานจังหวัด องค์กรบริหารในระดับพื้นที่ องค์กรภาคประชาชน และภาคประชาชน

บางส่วนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจแต่งตั้งขึ้นมาช่วยกันทำงาน ทำแผน และนำไปสู่การเสนอ

แผนงบประมาณที่กำลังเข้าสู่สภา ณ วันนี้ ประเด็นที่สำคัญ คือ ในเชิงโครงสร้างดูเหมือนว่ามี

10 แต่ในท้ายที่สุดลงไปไม่ถึงระดับตำบล ระดับหมู่บ้านที่แท้จริง จังหวัดเมื่อทำแผนแล้วอาจ

มอบหมายนายอำเภอลงไปประสานแผน มีหัวหน้าฝ่ายทะเบียน มีพัฒนาชุมชน มีองค์กรต่าง ๆ

ที่ลงไปดูแลในพื้นที่ แต่ในท้ายที่สุดความต้องการของพื้นที่ที่แท้จริงได้รับการตอบสนอง

หรือไม่ การติดตาม และการประเมินผลความต้องการของประชาชนในพื้นที่ประสบผลสำเร็จหรือไม่

หรือมีปัญหาอุปสรรคใด ข้อสังเกตของท่านสุชัย บุตรสาระ ที่บอกว่า ๕ ปลอดภัย เป็นคอนเทนต์

15 (content) ที่สำคัญที่จะหาคำตอบว่า รูปธรรมที่จะเกิดขึ้นเป็นจริงหรือไม่ มีประสิทธิผลหรือไม่

ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ยาเสพติด มลพิษ สภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมและดีพอ

ปราศจากการทุจริตในชุมชน หมู่บ้าน และตำบล คอนเทนต์เหล่านี้มีประเด็นเรื่องกระบวนการ

ที่จะนำมาสู่คณะกรรมการในระดับชาติที่นายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้อย่างไร ถ้าในเมื่อโครงสร้าง

ของการบริหารจัดการอย่างที่ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ได้กล่าวไว้ ไปไม่ถึง มองไม่เห็น ผมว่า

20 เรื่องเหล่านี้เป็นโครงสร้างที่ต้องเรียนว่าหน่วยงานราชการที่สำคัญที่สุดในขณะนี้ คือ สำนักงาน

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการนโยบาย

การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) และยังมีหน่วยงานในระดับคณะกรรมการ

บริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ซึ่งจะมีหน่วยงานของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย ที่เข้าไปช่วยดูแลในเรื่องเหล่านี้ เพราะฉะนั้น

25 ในเชิงระดับโครงสร้างแล้วผมคิดว่าเรื่องนี้ น่าจะได้มีการเสนอให้มีการทบทวนว่า นอกจาก

ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และการบริหารในระดับท้องถิ่น ท่านคิดว่าชุมชนและประชาชนในระดับพื้นที่มีความต้องการอย่างไร อยากจะแก้ไขปัญหาในชุมชน

5 ด้วยตนเอง อยากจะพัฒนาชุมชนของตนเองไปในทิศทางใด ท่านมีช่องทางเหล่านี้ให้ประชาชนสามารถเสนอความต้องการหรือสามารถวางแผนให้กับชุมชนที่เป็นรูปธรรมของตนเองได้อย่างไร

เพราะฉะนั้น ในเชิงโครงสร้างผมคิดว่าเป็นปัญหา และต้องนำเรียนว่าคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ได้ศึกษาเรื่องโครงสร้างการบริหารจัดการของแผ่นดิน ในยุทธศาสตร์ชาติซึ่งเป็นแผนระดับหนึ่งที่จะนำชาติบ้านเมืองไปสู่ความสำเร็จใน

10 อนาคต และมีแผนระดับสอง คือ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เรื่องเหล่านี้

จะถูกล่ามโซ่ทอดลงไปยังพื้นที่ได้อย่างไร บางชุมชนมีความพร้อมที่จะเผชิญภัยคุกคามทั้งจาก

ภัยธรรมชาติและภัยจากน้ำมือมนุษย์หรือไม่ มีความพร้อมแค่ไหน มีระบบการแจ้งเตือนภัยอย่างไร ถ้าเขามีความต้องการ อำเภอ จังหวัด หรือส่วนกลาง มองเห็นภัยเหล่านี้แทนเขาได้หรือไม่

15 ประเด็นในเชิงคอนเทนต์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นความต้องการของชุมชนจำเป็นต้องมีที่มาจากชุมชน โดยแท้จริง และมีกระบวนการที่จะส่งต่อไปยังการจัดทำแผนในระดับชาติที่บอกว่าแผนงบประมาณอยู่ที่ส่วนกลางร้อยละ ๗๐ และในส่วนของพื้นที่ร้อยละ ๒๐ อันนี้เป็นข้อเท็จจริงที่เราปฏิเสธไม่ได้

เพียงแต่ว่ารูปธรรมในการที่จะทำงานในเรื่องเหล่านี้ต้องมีการทบทวนอย่างที่ผมได้นำเรียน

ขอบคุณครับ

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านอนุสิษฐ คุณากร ลำดับต่อไป เชื่อว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม

เพ็งพานิชภักดิ์ ครับ

ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ กระผม ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา กราบขอบคุณ

25 ท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปยังท่านประธานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ที่ได้ศึกษาและนำเสนอรายงาน
การพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบมีหุ้นส่วน คือ

5 การมีส่วนร่วมของประชาชน

ประเด็นที่ ๑ นำเรียนว่าผมมาจากต่างจังหวัด อาศัยอยู่ในตำบล อยู่ในหมู่บ้าน
ที่เห็นมาตั้งแต่เล็กจนโต และปัจจุบันกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ เรื่องแผนตำบลมั่นคง มั่งคั่ง
ยั่งยืน ในวันนี้มีการพิจารณาศึกษา เรื่อง ตำบลเข้มแข็งแบบมีหุ้นส่วน เราต้องดู

10 จัดการตนเองได้อย่างไร เรามีนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น มีการกระจายงบประมาณ

สู่ท้องถิ่นตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ว่าจะมีการบริหารจัดการงบประมาณลงไปสู่ท้องถิ่นร้อยละ ๓๕
ซึ่งปัจจุบันนี้ยังได้เพียงแค่ร้อยละ ๒๙ เพราะฉะนั้น ตำบลแต่ละแห่ง หมู่บ้านแต่ละแห่งที่รวมกัน
เป็นตำบล เขามีการเรียงลำดับความต้องการไว้แล้วว่าต้องการอะไร งบประมาณที่ลงไป

ในแต่ละอำเภอ ลงไปที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

15 บางทีเรียงลำดับไว้แล้วว่าหมู่บ้านเขาต้องการอะไร แต่ถึงเวลาไม่ได้เป็นไปตามนั้น

ประเด็นที่ ๒ การที่ตำบลจะเข้มแข็งได้ เขาต้องมีรายได้ที่ดี มั่นคง และยั่งยืน

ราคาข้าวตันละ ๖,๐๐๐ - ๘,๐๐๐ บาท ปัจจุบันราคาข้าวตันละ ๑๐,๐๐๐ กว่าบาท

สมัยก่อนที่สามารถอยู่ได้ เพราะว่ามียุ้งฉาง มีการชะลอการจำหน่ายข้าว มีการลอมข้าว

มีการใช้เกวียน โดยใช้ควายเดินเทียมเกวียนเมื่อมีการเก็บเกี่ยว มีลานตากข้าว -----

20

ยกตัวอย่าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ปัจจุบันมีโรงสีข้าวขนาดเล็ก แต่ว่าเป็นของภาคเอกชน รัฐไม่สามารถจะเข้าไปสนับสนุนได้ เขามีโรงสีข้าวอยู่ในบ้านของเขา

- 5 แต่ที่ไม่มีลานตากข้าว พอแจ้งไปที่ผู้ใหญ่บ้าน แจ้งไปที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ว่า ขอลานตากข้าว กลับไปทำในพื้นที่ห่างไกลจากหมู่บ้าน ทำให้เขามีภาระต้องขนข้าวเพื่อไปสีข้าวอีก วันนี้ตำบลบ้านผมรับสีข้าวให้กับหลายตำบล ๑ ปีที่ผ่านมาทำงานไม่หยุด เริ่มเกิดความเข้มแข็ง

เพราะมีการเพิ่มมูลค่าของสินค้า นำข้าวมาสีและมีนโยบายชัดเจนว่า โรงสีรับสีข้าวเฉพาะ ข้าวอินทรีย์ ไม่ต้องทำมาก ส่วนหนึ่งที่ทำเพื่อนำไปขายราคาตันละ ๗,๐๐๐ - ๘,๐๐๐ บาท

- 10 และมีส่วนหนึ่งที่ทำขาย ไร่กิน ไร่ใช้ในตำบลตนเอง ในหมู่บ้าน ในจังหวัดและพื้นที่ใกล้เคียง ทำอย่างไรที่จะให้พัฒนาเป็นสินค้าโอท็อป (OTOP) เป็นหนึ่งในตำบลนั้นให้ได้ เป็นแบรนด์ (brand) ของตำบลตัวเองให้ได้จะเกิดความเข้มแข็ง นั่นคือ การชะลอการขายข้าว การเพิ่มมูลค่าสินค้า ในเมื่อพี่น้องประชาชนในตำบลในหมู่บ้านใกล้เคียงเห็นแล้วว่าการเข้ามาทำแบบนี้สามารถที่จะเพิ่มมูลค่าสินค้าได้ จากเมื่อก่อนนี้ราคาตันละ ๖,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ บาท ผมยังไปช่วยรับซื้อ

- 15 ตันละ ๘,๐๐๐ บาท และนำมาสี ทำอย่างไรให้เขามีรายได้เพื่อเขาจะได้เกิดความเข้มแข็ง นโยบายรัฐบาลมอบหมายให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม ส่งต่อไปที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จากข้อมูลที่ท่าน ได้มาฝึกซีโรยหน้าทั้งนั้นเลย เพราะไม่มีเวลาทำอะไรมาก ของจริงต้องไปดู อย่างที่ท่านประธาน

ได้กล่าวถึง ๙ จังหวัด ยกตัวอย่าง ตำบลห้วยงู จังหวัดชัยนาท เป็นต้น ซึ่งเราต้องโฆษณา ให้เกิดการเรียนรู้ เวลาที่ท้องที่ หรือท้องถิ่นจัดกิจกรรมการศึกษาดูงานถือเป็นเรื่องที่ดี

- 20 อย่าไปว่าเขาครับ การศึกษาดูงานเป็นเรื่องที่ดีมีประโยชน์ หมุนเวียนเปลี่ยนไป ศึกษาตัวอย่างที่ดี ในพื้นที่จังหวัดของตัวเอง หรือพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ถ้ามีงบประมาณในการศึกษาดูงานเป็นเรื่องที่ดี ประเด็นสำคัญ คือ ตำบลจะเกิดความเข้มแข็งได้ กรรมการหมู่บ้าน กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ต้องเข้มแข็ง วันนี้มีการประกาศเป็นวันกรรมการหมู่บ้านแล้ว แต่ชุดกรรมการหมู่บ้านยังไม่มีใส่ เรียกร้องไปที่รัฐบาลหลายครั้งไม่เห็นความสำคัญ ผมพูดไปครั้งที่แล้ว ชุดรักษาความปลอดภัย

- 25 หมู่บ้าน (ชรบ.) ได้ชุดแล้ว แต่วันนี้กรรมการหมู่บ้านยังไม่ได้ ผากท่านประธานผ่านไปยังรัฐบาล คือ หมู่บ้าน

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เหมือนคณะรัฐมนตรี (ครม.) ชุดเล็ก มีกรรมการหมู่บ้านแยกเป็นฝ่ายสาธารณสุข ฝ่ายสังคม
ฝ่ายดูแลผู้สูงอายุ

5 ประเด็นสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่ยากจะนำเรียนฝากไว้ ทุกตำบลมีสถานีอนามัย

หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ความจริงแล้ว
มีความผูกพันกันในตำบลนั้น ตั้งแต่สมัยก่อนที่ยังไม่มีแพทย์ เราจะช่วยแบ่งเบาภาระให้เขาดูแล
ควบคุมกันเองในตำบลนั้น นายก อบต. ต้องเชื่อฟังแพทย์ เชื่อฟังครูบาอาจารย์ แต่ละหมู่บ้าน
แต่ละตำบลจะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรื่องของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานต้องมีความชัดเจน

10 เลิกได้แล้ว ท้องถิ่นต้องไปแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งไปนายอำเภอ เลิกลงลูกครึ่ง

เทศนคริตได้แล้ว และเลิกจัด ได้งบประมาณ ๕ แสนบาท โดยที่ไม่ต้องใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างแบบ
อียิปต์ (e-Bidding) อบต. ทุกท่านต้องมีความกล้าหาญ เวลาที่มีเรื่องร้องเรียนมาจากสมาชิก อบต.

หรือมาจากชาวบ้านว่า นายก อบต. คนนั้นคนนี้ทำผิด คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ต้องรีบลงไปดูแลอย่างเร่งด่วน ต้องตัดสินใจพิจารณาอย่างทันที

15 ประชาชนเขาจะารู้ ครั้งหน้าจะได้ไม่ต้องเลือก ชุมชนจะได้เข้มแข็งขึ้น วันนี้ผมจากตำบล

คลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เป็นสมาชิกวุฒิสภาจากการสมัครด้วยตนเอง

เป็นได้ ๑ สมัย เหลือเวลาในการทำหน้าที่อีกไม่กี่วัน อยากจะฝากเป็นปากเสียงแทนพี่น้องประชาชน

คนไทยทั่วประเทศให้เป็นนโยบายรัฐบาล ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

20 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี ลำดับต่อไป

เชิญท่านพลเดช ปิ่นประทีป ครับ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นายพลเดช ปิ่นประทีป สำนักงานกรรมาธิการวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายพลเดช ปิ่นประทีป สมาชิกวุฒิสภา การนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่

25 เป็นประโยชน์ ผมเคยทำงานเรื่องชุมชนเข้มแข็งมาโดยตลอด แต่ช่วงหลังไปรับผิดชอบดูแล

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เรื่องการแก้ไขปัญหาความยากจน ผมพบว่าความจริงแล้วการแก้ไขปัญหาความยากจน

กับเรื่องการสร้างชุมชนเข้มแข็งต้องไปด้วยกัน และการแก้ปัญหาคความยากจนส่วนใหญ่จะยั่งยืนได้

5 ต้องมีเรื่องชุมชนเข้มแข็งเป็นกลไกสำคัญ เรื่องการแก้ไขปัญหาความยากจน ถ้าดูในลักษณะของ

มหภาคคิดว่าไม่น่าเป็นห่วงเท่าไร เพราะถ้าดูสถิติย้อนหลังไป ๓๐ - ๕๐ ปีก่อน เรามีประชากร

ฐานะยากจน ร้อยละ ๕๐ - ๖๐ แต่ ณ วินาทีนี้ลดลงมาจากผลของการพัฒนาในทางเศรษฐกิจมหภาค

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น รายได้ดีขึ้นโดยปริยาย

โดยที่ไม่ต้องมีใครไปช่วยมาก นั่นหมายความว่า ถ้ารัฐมีทิศทางการนโยบายที่ถูกต้องเหมาะสม

10 จะเอื้อต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนในเชิงระบบหรือในเชิงโครงสร้างไปโดยปริยาย

เรื่องชุมชนเข้มแข็ง ผมคิดว่าชุมชนเข้มแข็งเป็นปัจจัยในเชิงโครงสร้างอันหนึ่ง

ในการเอาชนะความยากจนและการพัฒนาประเทศอย่างบูรณาการและยั่งยืน โดยทำจากฐาน

ข้างล่างขึ้นมา สิ่งทีคณะกรรมการได้ศึกษา การยกต้นแบบของตำบลห้วยงู และอีกหลายตำบล

ที่เป็นตัวอย่าง ในที่สุดท่านมีข้อสรุปว่า มีเครื่องมือที่อาจต้องใช้เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา

15 ในลักษณะที่เป็นพาร์ตเนอร์ชิปกัน คือ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่

แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสาน

แผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ อันนี้น่าจะเป็นเครื่องมือทางนโยบายที่ดี

แต่สิ่งที่เพื่อนสมาชิกหลายท่านพูด คือ เรื่องปัญหาการกระจายอำนาจ การกระจายทรัพยากร

การตัดสินใจ การบริหารจัดการ อันนี้ยังเป็นปัญหาที่เราถกเถียงและห่วงใยกันมาตลอด

20 แต่ไม่ขับเคลื่อนเท่าที่ควร -----

ผมชื่นชมเรื่องการทำเครื่องมือในการส่งเสริมสนับสนุนที่เรียกว่า คุกกี้ อันนี้เป็นเครื่องมือที่ดี และถ้าหากว่าส่งเสริมให้มีการเข้าถึงและนำไปใช้ได้อย่างสะดวกจะเป็นประโยชน์มาก ส่วนเรื่องของ

5 แนวทางการทำให้เกิดการทำงานแบบนี้ ที่ท่านบอกว่าเครื่องมือในระดับนโยบายและแนวทาง

ในการเป็นหุ้นส่วน ท่านมุ่งไปที่การมีแผนงานโครงการที่เป็นรูปธรรมในการที่จะสนับสนุน

ท่านเสนอว่า ก.บ.จ. น่าจะมีแผนงานโครงการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในเรื่องนี้ทุกจังหวัด

อันนี้เป็นจุดแตกหักที่สำคัญ ถ้ามีจะเป็นประโยชน์มาก เพราะว่า ก.บ.จ. ผมถือว่าเป็นตัวแทนของ

ส่วนกลางในระดับภูมิภาคที่จะกำกับทิศทางในการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนตามแนวทาง

10 ที่ท่านศึกษาให้เป็นไปได้ ถ้าไม่มีตรงนี้อาจเป็นไปได้ยากขึ้น แต่ ก.บ.จ. อย่างเดียวอาจไม่พอ

ผมคิดว่าอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องดู คือ ท้องถิ่น ถ้า ก.บ.จ. เป็นกลไกในระดับภูมิภาค แต่ส่วนท้องถิ่น

หมายถึง อบจ. ถ้าเขามีแผนงานโครงการที่จะสนับสนุนในแนวทางที่ท่านเสนอ อันนี้ยังเป็น

หลักประกัน ถ้าเทศบาลหรือ อบต. มีแผนงานรองรับเป็นโครงสร้างในเชิงของแผนงาน งบประมาณ

โครงการ อันนี้จะดีมากและจะเป็นหลักประกัน ตรงนี้มาทำให้ผมนึกถึงเรื่องของตัวชี้วัด ยกตัวอย่าง

15 ประเทศจีนมีการแก้ปัญหาเรื่องความยากจน จะมีตัวชี้วัดอยู่ ๒ เรื่อง

๑. เรียกว่า ๒ ไม่กังวล คือ ไม่กังวลเรื่องอาหาร ไม่กังวลเรื่องเสื้อผ้า เป็นหน้าที่ของประชาชนต้องจัดการตัวเอง รัฐจะไม่โอบอุ้ม

๒. เรียกว่า ๓ หลักประกัน คือ ๑) ระบบการศึกษา รัฐต้องให้เป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน

๒) ระบบสาธารณสุข รัฐต้องให้เป็นสิทธิพื้นฐาน ๓) ที่อยู่อาศัย รัฐต้องให้เป็นสิทธิพื้นฐาน

20 ๓ หลักประกันดังกล่าวนี้รัฐเป็นฝ่ายที่จะต้องเข้าไปช่วยสนับสนุน

ถ้ากำหนดอย่างนี้ชัดเจน ผมมาคิดว่า เรื่องชุมชนเข้มแข็งหรือตำบลเข้มแข็ง

อาจต้องลองแอปพลิเคชัน (apply) ตรงนี้ดูว่า ถ้าพูดถึงเรื่องของ ๒ ไม่กังวล คือ สิ่งที่ชุมชนต้องจัดการ

ตัวเขาเอง ซึ่งมีเรื่องอะไรบ้าง ถ้าหากไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดในเชิงอิมแพคต์ (impact) เช่น

ต้อง ๕ ปลด แบบที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาได้กล่าวถึง ผมคิดว่าไกลเกินเอื้อม แต่ถ้าเป็นตัวชี้วัด

25 ระหว่างทางในระดับของเอฟเฟกต์ (effect) หรือในระดับตัวชี้วัด ความก้าวหน้าเบื้องต้นอย่างนี้

๗๑

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ไสรยา ๑๙/๒

พอจะไปไหว ซึ่งลักษณะของประเทศจีนที่แก้ปัญหาเรื่องความยากจน กรณี ๒ ไม่กังวล

๓ หลักประกัน อันนี้เป็นลักษณะตัวชี้วัดระหว่างทาง หมายความว่า ถ้าเขาทำในหมู่บ้านยากจน

5 ครอบครัวยากจน เขาทำ ๓ เรื่องหลัง ถ้าเขาทำ ๓ เรื่องหลังให้แล้ว มีการศึกษา มีระบบสาธารณสุข

และมีที่อยู่อาศัย เขาถือว่าพ้นจากความยากจนแล้ว ทีนี้ผมมาคิดเรื่องชุมชนเข้มแข็ง หรือตำบล

เข้มแข็ง ผมว่ามันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน น่าจะเป็นแนวทางตัวชี้วัดขาออก การกำหนดตรงนี้ต้องพัฒนา

และคิด ผมคิดเร็ว ๆ อาจไม่ได้ลงรายละเอียด แต่ตัวชี้วัดขาออกอาจต้องคิดว่า ตัวชี้วัดขาออก

ที่จะดูว่าตำบลมันคง เข้มแข็ง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตรงนี้มีเรื่องอะไร เรื่องของตัวชี้วัดที่รัฐควรให้ คือ

10 เรื่องอีโคซิสเต็ม (ecosystem) ที่จะอุดหนุนให้เกิดกระบวนการพาร์ทเนอร์ชิป ทำงานแบบนี้

และทำให้ตำบลจัดการตัวเองได้

๑. เรื่องงบประมาณสนับสนุนจากส่วนกลาง ร้อยละ ๒๐-๓๐

เรื่องของการกระจายงบประมาณให้กับท้องถิ่น เป็นตัววัดอันหนึ่ง ถ้าภาครัฐส่วนกลางสามารถ

ขยับจาก ร้อยละ ๒๙ ขึ้นไปเป็นร้อยละ ๓๕ อันนี้ถือว่าเป็นตัวชี้วัดที่ภาครัฐได้ทำแล้ว

15 ๒. การสนับสนุนงบประมาณในลักษณะของแผนงานโครงการในระดับจังหวัด

และอำเภอ ซึ่งเป็นส่วนภูมิภาค จังหวัดใดที่มี ก.บ.จ. หรือมีแผนงานงบประมาณในการที่จะ

สนับสนุน หรือส่งเสริม อันนี้ถือว่าได้ทำแล้ว

๓. การสนับสนุนของท้องถิ่น คือ อบจ. อบต. และเทศบาล ต้องดูว่ามีแผนงาน

โครงการแบบที่คณะกรรมการได้นำเสนอหรือไม่ ถ้าหากว่าภาครัฐส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค

20 และส่วนท้องถิ่น ทำ ๓ อย่างนี้แล้ว ผมถือว่าดี (tick) ถูกได้เลยว่าส่งเสริมเรื่องของการพัฒนา

ตำบลเข้มแข็งในเชิงโครงสร้างแล้ว และจะไปดูตำบลอื่น ๆ ต่อไปแทนที่จะมาอยู่ตรงที่เดียว

หมายความว่า อันไหนที่สามารถทำให้เขาอย่างพอเหมาะพอสมควรแล้ว ต้องถือว่าโอเค

ส่วนเรื่องนอกเหนือไปจากนั้น เช่น การรวมกลุ่มกัน การจัดการตัวเอง การพัฒนาศักยภาพ

ของตัวเอง การปรับตัวเองต่อปัญหาต่าง ๆ ทั้งหลาย อันนี้เป็นหน้าที่ของเขาในการที่จะต้อง

25 จัดการตัวเอง ขอขอบคุณมากครับ

๓๒

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ไสรยา ๑๙/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณพลเดช ปิ่นประทีป ลำดับต่อไป เชิญท่านรณวริทธิ์

5 ปรียฉัตรตระกูล ครับ

นายรณวริทธิ์ ปรียฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม รณวริทธิ์ ปรียฉัตรตระกูล เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เพราะการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน ผมเห็นด้วย และได้นั่งอ่านนั่งฟังมาโดยตลอดเห็นว่า รายละเอียดน่าสนใจและในฐานะที่เป็นคนหนึ่งที่ลงพื้นที่เป็นประจำทุกสัปดาห์ อยากจะแสดง

10 ความคิดเห็นในเชิงเสนอแนะเพิ่มเติม ยกตัวอย่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่ง

ที่เป็นที่อยู่ของผม มีงบประมาณจำนวน ๓๓ ล้านบาท แต่สามารถนำงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่ได้เพียงจำนวน ๑.๕ ล้านบาทต่อพื้นที่ รวม ๑๒ หมู่บ้าน ซึ่งเป็นเรื่องที่กระเบียดกระเสียร และมีความจำกัดจำเขี่ยเป็นอย่างยิ่ง งบประมาณส่วนใหญ่ไปไหน งบประมาณส่วนใหญ่จะเป็นรายจ่ายประจำ ไม่ว่าจะเป็ค่าจ้าง ตั้งแต่ข้าราชการจนถึงลูกจ้าง ลูกจ้างตามภารกิจ

15 ลูกจ้างเฉพาะกิจ ลูกจ้างทั่วไป รวมถึงรายจ่ายประจำเกี่ยวกับเรื่องของผู้สูงอายุ ผู้พิการ นมโรงเรียน

ถูกใช้จ่ายไปในงานรฐทิน (routine) ทั้งหมด สำหรับในเรื่องนี้การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการแบบมีหุ้นส่วน ผมมองว่าเป็นนวัตกรรม ซึ่งเมื่อเกิดนวัตกรรมขึ้น สิ่งที่มาตามมาด้วยอย่างที่เราเห็น

ในบทสรุปสำหรับผู้บริหารที่เขียนไว้ อ่านแล้วเข้าใจดีมากและมีหลายส่วนทุก ๆ ส่วนที่เขียนไว้ ต้องใช้งบประมาณ เพราะฉะนั้น การที่จะได้งบประมาณเพิ่มเป็นเรื่องใหญ่ เพราะต้องมีการตั้งขอ

20 ไม่ว่าจะเป็ภาคส่วนไหน โดยเฉพาะงบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากส่วนกลาง ถ้านายกองค์การบริหาร

ส่วนตำบลไม่เก่งจริง ไม่มีการขอได้ อันนี้เป็นสัจธรรมและเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ -----

- ๒๐/๑

๗๓

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วลัยภรณ์ ๒๐/๑

แต่ผมมองในส่วนที่เป็นการลดรายจ่าย เพื่อก่อให้เกิดรายได้จากงบประมาณ และนำรายได้ส่วนนั้น มาใช้ในการพัฒนา ถ้าพัฒนาเฉพาะด้านวัดอุทยานที่นิยมกัน อบต. เทศบาล จะต้องนำไหล

- 5 ไฟสว่าง ทางสะดวก ทำ ๓ อย่างนี้ถือว่าบรรลุผลแล้ว อันนี้เป็นความคิดมายด์เซต (mindset) แบบเดิม แต่มายด์เซตใหม่จากการที่ได้ศึกษาไปพร้อมกับคณะกรรมการการศึกษาเรื่องนี้ ทำให้เกิดแนวคิดที่จะนำเอาเรื่องไอทีเข้ามาใช้ ผมมีตัวอย่างที่ อบต. วัดไทรย์ อำเภอเมือง นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ได้นำมาใช้มีทั้งหมด ๗ เรื่อง ดังนี้

๑. เรื่องสิ่งแวดล้อม จะดูในเรื่องขยะ เรื่องสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปภายในตำบล ชุมชน
10 ท้องถิ่นของเขา อันนี้เป็นแพลตฟอร์ม

๒. เรื่องการขนส่ง หมายถึง การขนส่งสาธารณะหรือการขับขี่ปลอดภัย อบต. บางแห่งไม่ได้มีการขนส่งสาธารณะ แต่มีการขับขี่ปลอดภัย หรือมีบริการสำหรับผู้ด้อยโอกาส

๓. เรื่องการดำรงชีวิต คือ สาธารณสุข สุขภาวะ เรากำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ในขณะที่เดียวกัน ผู้สูงอายุส่วนมากที่ผมลงไปสัมผัส คือ ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงเสียมากกว่า

- 15 ไม่ใช่เป็นสมาร์ทเอนจิน (smart engine)
๔. เรื่องพลเมือง รู้สิทธิ รู้หน้าที่ และไม่ก่อให้เกิดปัญหา มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

๕. เรื่องพลังงาน ต้องมีพลังงานเพียงพอ และเน้นไปที่พลังงานทดแทนในระดับครัวเรือน ระดับกลุ่มอาชีพ และระดับตำบลโดยองค์รวม

- 20 ๖. เรื่องเศรษฐกิจ หมายถึง การประกอบอาชีพ การสร้างรายได้

๗. เรื่องการบริหารจัดการ ทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลของ อบต. ให้มากที่สุด ตรงนี้ถ้าทำเป็นแพลตฟอร์ม และประชาชนทุกคนใช้เป็นจะเป็นสมาร์ทพีเพิล (smart people) เข้าไปใช้ในแพลตฟอร์มนี้ สิ่งที่จะลดลง คือ ลดการจ้างคนที่จะต้องเดินเข้าไปหาพี่น้องประชาชน เพื่อถามว่าเกิดอะไรขึ้น อย่างไร ทุกสิ่งทุกอย่างจะถูกแจ้งเข้ามาในระบบนี้ทั้งหมด และจะมี

- 25 ระบบหนึ่งของส่วนกลางในการมอนิเตอร์ (monitor) ประชาชนทุกคนที่ใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟน

สามารถที่จะเข้าถึงได้ และจะมีหุ้นส่วนในการที่จะเข้าไปบริหารจัดการตำบลได้อย่างทันต่อปัญหา
ทันต่อเหตุการณ์ ไม่เป็นภาระของ อบต. ที่จะต้องไปแบกภาระในเรื่องการจ้างคนมาก มีค่าพูด

- 5 ตลกว่า อบต. พื้นที่กว้างขวาง แต่พื้นที่นั่งทำงานของเจ้าหน้าที่แทบจะไม่พอ แทบจะปูเสื่อนั่งกัน
พูดในเชิงประชดประชัน ซึ่งเป็นอย่างนั้นจริง บางครั้งคนล้นงาน เพราะฉะนั้น งบประมาณที่ได้รับ
อุดหนุนไป ยกตัวอย่าง กรณี ๓๓ ล้านบาท เป็นไปได้หรือไม่ เมื่อนำเรื่องนี้เข้ามาใช้แล้ว

จะลดค่าใช้จ่ายส่วนอื่นลง ค่าใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่เพิ่มจาก ๑ ล้าน ๕ แสนบาท
เป็น ๓ ล้านบาท ขยับเพิ่มขึ้นและลดรายจ่ายส่วนอื่นลง นี่คือมุมมองจากการที่ได้ศึกษาจากรายงาน

- 10 ฉบับนี้และจากการที่ได้ฟังการนำเสนอของคณะกรรมการธิการ ผมมองเห็นว่าควรจะนำเรื่องไอที
เรื่องดิจิทัลก็ฟเวอร์เมนต์ (digital government) เข้ามาใช้ใน อบต. เพื่อลดปัญหาต่าง ๆ

และเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เข้ามาเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการในการพัฒนาท้องถิ่น
อันเป็นที่อยู่ของเขาให้มากที่สุด ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

- 15 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ลำดับถัดไป เชิญท่านกษิตศ
อาชวคุณ ครับ

นายกษิตศ อาชวคุณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายกษิตศ อาชวคุณ สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณคณะกรรมการ
การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

- 20 ที่ได้นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็ง
แบบหุ้นส่วน ผมคิดว่าสิ่งที่ทุกคนเห็นรายงานฉบับนี้แล้วจะต้องคำนึงถึง คือ ทำอย่างไร

ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน เพื่อให้รายงานฉบับนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ผมได้อ่าน
รายงานของคณะกรรมการในบทที่ ๔ หน้า ๖๔ ปัจจัยสำเร็จที่สำคัญ คือ คนที่สามารถกำหนด
บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งในระดับพื้นที่ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ มีเรื่องหนึ่ง

- 25 ที่ผมมีความเห็นว่า ไม่ควรละเลยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กระทรวงมหาดไทยได้เน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้ระดับพื้นที่ คือ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งสำคัญที่สุดที่ระดับจังหวัดจะต้องไปขับเคลื่อนให้สามารถเกิดผลสำเร็จได้

- 5 ที่ผ่านมามีการจัดประกวดกำหนดผู้ปฏิบัติงานดีเด่นในระดับตำบล ถ้าให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำในระดับจังหวัดได้ จะต้องไม่ละเลยสิ่งที่พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

ได้ทรงพระราชทานไว้ คือ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะบางจังหวัดที่มีการประกวด

และมีการตัดสินสำหรับกำหนดผู้ปฏิบัติงานดีเด่นในระดับตำบล กลับมีบางจังหวัดละเลยการพิจารณาเรื่องนี้ ทั้งที่ในบางตำบลกำหนดผู้ปฏิบัติงานดีเด่นนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาทำและเกิดผล

- 10 อย่างเป็นรูปธรรม แต่เมื่อการลงคะแนนกลับไปให้อีกตำบลหนึ่ง ซึ่งไม่เคยนำเรื่องนี้มาใช้

กระทรวงมหาดไทยต้องลงมาดูด้วย เพราะนโยบายในเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทย

ต้องให้ความสำคัญ แต่กลับมีบางจังหวัดลดคุณค่าผู้ปฏิบัติงานดีเด่น โดยเฉพาะการนำหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม และไปเลือกอีกคนหนึ่งที่ไม่เคยหยิบยกเรื่องนี้มา

สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ผมจำเป็นต้องลุกขึ้นมาพูดในวันนี้เพื่อตั้งเป็นข้อสังเกต และขอชื่นชมคณะกรรมการ

- 15 ชุดนี้ที่หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมา อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เราทุกคนไม่ว่าจะเป็นใครก็ตาม การเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน ทุกคนไม่ควรละเลย ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา

คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง

ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านกษิต อาชวคุณ ต่อไปขอเชิญคณะกรรมการตอบชี้แจงครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน

- 5 คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
ขออนุญาตนำเรียนว่าประเด็นที่ทั้ง ๗ ท่านได้นำเสนอมานั้นถือว่าเป็นสาระที่มีประโยชน์มาก

ท่านสุขชัย บุตรสาระ เรื่องเกี่ยวกับตัวชีวิตและเป้าหมายอย่างชัดเจน โดยเฉพาะ

- ๕ ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย อันนี้ได้ถูกบันทึกไว้แล้ว
เป็นสาระที่ดีมาก

- 10 ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต เรื่องงบประมาณที่กระจายไปอย่างแท้จริง มีข้อเสนอ
เรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจ โดยเฉพาะการกระจายอำนาจให้แก่ส่วนท้องถิ่นกับการกระจาย

งบประมาณ ที่สำคัญ คือ ขอให้มีส่วนที่นำร่อง

ท่านอนุสิษฐ คุณากร ท่านให้สาระไว้ดีมาก คือ คณะกรรมการระดับโครงสร้าง

ระดับบน ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ คณะกรรมการ

- 15 บริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ เข้าใจว่ายังมีปัญหา คือ ข้อมูลระดับล่างขึ้นมาไม่ถึง
สิ่งที่ท่านเสนอ คือ การบริหารท้องถิ่นและท้องที่สำคัญมาก โดยเฉพาะข้อมูลเป็นพื้นฐานใหญ่
ทำอย่างไรที่จะได้ร่วมกันวางแผนและสามารถที่จะเกิดการส่งเสริมและสนับสนุนที่ดีจากส่วนกลาง
เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เฟื่องพานิชภักดิ์ ท่านกล่าวถึงเรื่องโครงสร้างส่วนล่างสุด

- 20 คือ กรรมการหมู่บ้าน ซึ่งถ้าสามารถทำให้เข้มแข็งได้หลายเรื่องจะเคลื่อนไปได้ด้วยตัวเอง

ท่านพลเดช ปิ่นประทีป เข้าใจว่าหลักประกันขั้นพื้นฐาน ๓ เรื่อง การศึกษา

สาธารณสุข ที่อยู่อาศัย จะไปไม่ได้ ถ้าไม่มีงบประมาณที่เพียงพอและไม่ได้มีแผนจากชาวบ้าน
อย่างแท้จริงมาสนับสนุน

ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ท่านกล่าวถึงระบบการใช้ไอที ช่วยให้งาน
คล่องตัวขึ้น ลดค่าใช้จ่าย ลดการจ้างคน ขณะเดียวกัน ข้อสุดท้ายที่น่าสนใจ คือ เรื่องการบริหาร

- 5 จัดการที่สามารถทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลได้สามารถเป็นหุ้นส่วนได้
และสามารถกำกับ ติดตาม บริหารจัดการได้

ท่านกษิตศ อาชวคุณ กล่าวว่า จะทำอะไรก็ตามอย่าลืมเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงเป็นพื้นฐานสำคัญ

- ข้อเสนอแนะของทั้ง ๗ ท่านนี้ได้ถูกบันทึกไว้ในท้ายรายงานเรียบร้อยแล้ว
10 ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการฯ มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจในประเด็น
ที่คณะกรรมการตอบชี้แจงอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณา รายงานการพิจารณา
ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน เสร็จเรียบร้อยแล้ว
โดยที่คณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้
ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจะได้ดำเนินการ

- 20 ส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็น
เป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ขอขอบคุณ

- 25 คณะกรรมการและผู้ชี้แจง จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๑

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ระบบโปรแกรมช่วยเหลือเด็ก
ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ

5 และผู้ด้อยโอกาส พิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยคณะกรรมการการพัฒนาระบบ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ

- 5 คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอก ซึ่งเป็นผู้แทน จากกระทรวงการพัฒนาระบบและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบ การพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้

๑. นางวรรณภา สุขคง

ผู้อำนวยการกองตรวจราชการ

๒. นางสาวนรินทร์ กิจชนะถาวร

ผู้อำนวยการศูนย์เร่งรัดจัดการ

สวัสดิภาพประชาชน

10

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) เพื่อประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผนอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจง เข้าประจำที่

15

(คณะกรรมการและผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญท่านประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงครับ

นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน

- 20 คณะกรรมการการพัฒนาระบบ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา สำหรับรายงาน เรื่อง ระบบโปรแกรมช่วยเหลือเด็ก เป็นรายงานฉบับที่ ๓๔

ของคณะกรรมการการพัฒนาระบบ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะว่าเป็นระบบ โปรแกรมที่เราวางแผนที่จะให้เกิดการช่วยเหลือเด็กขึ้นมาอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

25

ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดไว้ว่า เมื่อคณะกรรมการคณะใดศึกษา

30

เรื่องใดเสร็จสิ้นแล้ว ให้นำเสนอเรื่องเหล่านั้นเข้าสู่ที่ประชุมวุฒิสภา หากวุฒิสภามีมติเห็นชอบแล้ว ค่อยนำเสนอเรื่องนั้นไปสู่คณะรัฐมนตรีต่อไป นำเรียนว่ารายงานทั้ง ๓๒ ฉบับที่ผ่านมา

5 คณะรัฐมนตรีในรัฐบาลชุดที่ผ่านมาได้ตอบกลับมาเกือบทั้งหมด เหลือเพียงฉบับหลัง ๆ เท่านั้น

ที่กำลังรอการส่งต่อกลับมา ข้อเสนอของคณะกรรมการธิการจำนวนมากได้ถูกรับไปปฏิบัติ ในส่วนราชการนั้น ๆ สำหรับรายงานฉบับนี้เราหวังว่าสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นต่อไป ในโอกาสนี้

ผมขออนุญาตท่านประธานวุฒิสภามอบหมายให้กรรมการ ธิการ จำนวน ๓ ท่าน เป็นผู้นำเสนอรายงาน ฉบับนี้ต่อที่ประชุม ดังนี้

10 ท่านที่ ๑ นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นำเสนอภาพรวมสถิติการช่วยเหลือผู้ถูกระทำความรุนแรง

ท่านที่ ๒ นางผกาฉิฉา นิตินันท์ประภาศ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ นำเสนอระบบการใช้โปรแกรมปัญญาประดิษฐ์ทั้ง ๓ ระบบ

ท่านที่ ๓ พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ โฆษกประจำคณะกรรมการ

15 นำเสนอข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการ เชิญท่านเพ็ญพักตร์ ศรีทอง แกลองครับ

(ฉายพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง) : กราบเรียน

20 ท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน ดิฉัน นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง รองประธาน

คณะกรรมการ คนที่สอง ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี

ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ระบบโปรแกรม

ช่วยเหลือเด็ก ซึ่งรายงานฉบับนี้เล็งเห็นถึงความสำคัญกับปัญหาความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อ

ต่อบุคคลในครอบครัว และเป็นเรื่องใกล้ตัวของทุกคน คณะกรรมการจึงได้มีการศึกษา

25 ระบบโปรแกรมปัญญาประดิษฐ์จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมช่องทางป้องกัน

๘๑

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิจกานต์ ๒๑/๖

และช่วยเหลือเหยื่อหรือผู้ประสบความรุนแรงให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคลผ่านระบบที่เป็นเสมือนเพื่อนที่พร้อมให้คำปรึกษาตลอด ๒๔ ชั่วโมงในบริบท

5 ที่ต่างกัน

ในการนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมในวันนี้ ดิฉันขอแนะนำเสนอภาพรวมสถิติการช่วยเหลือผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเป็นข้อมูลจากศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จากสถิติการช่วยเหลือผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

10 (เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - เดือนกันยายน ๒๕๖๖) จำนวนทั้งสิ้น ๒,๓๑๒ ราย

จังหวัดที่มีความรุนแรงมากที่สุด ๕ อันดับแรก ประกอบด้วย

๑. กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐๒ ราย

๒. จังหวัดราชบุรี จำนวน ๘๔ ราย

๓. จังหวัดเชียงราย จำนวน ๗๗ ราย

15 ๔. จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕๕ ราย

๕. จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๕๔ ราย

ผู้ที่ถูกกระทำความรุนแรงมากที่สุด คือ เพศหญิง จำนวน ๑,๙๓๑ ราย

อายุที่ถูกกระทำมากที่สุด

๑. ทารกแรกเกิดถึง ๖ ขวบ จำนวน ๒๗ ราย

20 ๒. อายุ ๓๖ - ๕๙ ปี จำนวน ๘๗๔ ราย

รูปแบบความรุนแรง

๑. ด้านร่างกาย ๕๔.๕ เปอร์เซ็นต์

๒. ด้านจิตใจ ๓๖.๓ เปอร์เซ็นต์

๓. ทางเพศ ๗.๕ เปอร์เซ็นต์

25 มีผู้เสียชีวิตถึง ๑.๗ เปอร์เซ็นต์

30

๘๒

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิตยสาร ๒๑/๗

จากภาพรวมดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการได้มีการศึกษาเรื่องระบบการใช้โปรแกรมปัญญาประดิษฐ์ว่า มีหน่วยงานใดบ้างที่จะจัดทำขึ้นสำหรับการแจ้งเหตุฉุกเฉิน

5 ผ่านช่องทางออนไลน์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ ท่านผานิต นิตินันท์ประภาศ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการจะเป็นผู้นำเสนอในลำดับต่อไป ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านเพ็ญพักตร์ ศรีทอง ต่อไปขอเชิญท่านผานิต นิตินันท์ประภาศ แกลงครับ

10

- ๒๒/๑

๘๓

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สง่า ๒๒/๑

นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ (กรรมธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน ดิฉัน นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ประธานที่ปรึกษา

5 คณะกรรมการ จากข้อมูลศูนย์ปฏิบัติการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถิติการช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ท่านเพ็ญพักตร์ ศรีทอง รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ได้นำเสนอไปแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาพบว่า มีหน่วยงานได้คิดค้นและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อส่งเสริมช่องทางในการแจ้งเหตุตลอด ๒๔ ชั่วโมง จำนวน ๓ ระบบ ประกอบด้วย

10 ระบบที่ ๑ ระบบโปรแกรมการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหา

ความรุนแรงในครอบครัว ชื่อว่ามายซิสแชตบอต (Mysis Chatbot) โดยโปรแกรมนี้สถาบัน

เพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้คิดค้น

โปรแกรม ซึ่งโปรแกรมนี้จะทำหน้าที่ในการรับฟังและให้คำปรึกษา สามารถเข้าใช้งานได้

ผ่านเฟซบุ๊กเมสเซนเจอร์ (Facebook Messenger) สำหรับการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ

15 จะครอบคลุมใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การถูกทำร้าย การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การตั้งครรภ์

ไม่พร้อม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกัน ยังได้สอดแทรกความรู้ด้านกฎหมาย

พร้อมกับคำแนะนำในการใช้ชีวิต

ระบบที่ ๒ ระบบโปรแกรมพยากรณ์เพื่อลดความเสี่ยงต่อผู้หญิงและเด็กที่ถูกกระทำ

ความรุนแรงในครอบครัว กระทรวงสาธารณสุขได้มีการนำร่องโปรแกรมนี้จากโรงพยาบาลปทุมธานี

20 ซึ่งได้คิดค้นโปรแกรมร่วมกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

โดยนำข้อมูลเบื้องต้นในการคัดกรองและสอบถาม ชักประวัติก่อนทำการศึกษาทางการแพทย์

โดยแอปพลิเคชัน (application) ระบบพยากรณ์จะมีคำถามเบื้องต้น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. คนไข้เคยประสบปัญหาหรือถูกกระทำด้วยความรุนแรงมาก่อนเพียงใด

เช่น การถูกทำร้ายร่างกาย การถูกเหยียดหยาม และการถูกข่มขู่

25

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สง่า ๒๒/๒

๒. ความกังวลของคนไข้ที่จะนำไปสู่การเกิดความรุนแรง เช่น สถานที่เกิดเหตุ เป็นอย่างไร ขณะนั้นอยู่กับใคร ที่พักอาศัยมีความส่วนตัวหรือไม่ ประกอบอาชีพอะไร

5 มีโรคประจำตัวหรือไม่ ภาวะทางจิต ปัญหาทางอารมณ์ เป็นต้น

ระบบที่ ๓ ระบบโปรแกรมแจ้งเหตุฉุกเฉินทางสังคม หรืออีเอสเอสไทยแลนด์ (Emergency Social Services : ESS Thailand) โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ริเริ่มคิดค้น สามารถใช้งานผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว โดยสามารถแชร์ (share) พิกัดจุดเกิดเหตุเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ

10 เข้าให้ความช่วยเหลือได้อย่างแม่นยำและติดตามการช่วยเหลือได้ทันท่วงที สำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่สามารถแจ้งที่อีเอสเอสเฮลป์มี (ESS Help Me) ไว้ มีดังนี้

๑. ช่มชู้ว่าจะทำร้าย หรือถูกทำร้ายร่างกาย

๒. กักขังหน่วงเหนี่ยว

๓. เสี่ยงถูกล่วงละเมิดทางเพศ

15 ๔. ผู้คลุ้มคลั่งก่อให้เกิดเหตุร้าย

๕. มั่วสุมจนก่อให้เกิดเหตุร้าย

จากการพิจารณาศึกษาโปรแกรมทั้ง ๓ ระบบนี้ ทราบว่ามีวัตถุประสงค์

อย่างเดียวกัน คือ เพื่อร่วมกันลดความเสี่ยงต่อผู้หญิงและเด็กที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรง

ในครอบครัว ทำให้สามารถสรุปภาพรวมปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการใช้โปรแกรมทั้ง ๓ โปรแกรม

20 และข้อเสนอแนะได้ ๕ ข้อ โดยพลเอก ไชยยนต์ คำพันเจริญ โฆษกคณะกรรมการธิการ

จะได้นำเสนอต่อไป ขอขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ลำดับถัดไปขอเชิญ พลเอก ไชยยนต์

คำพันเจริญ แถลงครับ

25

30

พลเอก ไพบยนต์ คำตันเจริญ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน กระผม พลเอก ไพบยนต์ คำตันเจริญ โฆษกคณะกรรมาธิการ

5 จากข้อมูลที่ท่านผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ได้นำเสนอไปข้างต้นนั้น ผมขอเสนอปัญหา

และข้อเสนอแนะในระบบโปรแกรมการช่วยเหลือดังกล่าว ซึ่งประกอบไปด้วย ๕ ข้อ ดังนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับระบบโปรแกรมช่วยเหลือและให้คำปรึกษาสำหรับผู้ที่ถูกกระทำ

ความรุนแรงในครอบครัวมีหลายระบบ อาจทำให้เกิดความสับสนในการแจ้งเหตุ

เนื่องจากทั้ง ๓ โปรแกรม ซึ่งประกอบไปด้วย ระบบโปรแกรมการช่วยเหลือ

10 และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัวหรือมายซิสแซตบอด ระบบโปรแกรม

พยากรณ์เพื่อลดความเสี่ยงต่อผู้หญิงและเด็กที่ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว และระบบ

โปรแกรมแจ้งเหตุฉุกเฉินทางสังคมหรือไอเอสเอสไทยแลนด์ โดยโปรแกรมทั้ง ๓ ระบบนี้มีหน่วยงาน

แต่ละหน่วยงานเป็นผู้จัดทำระบบ ทำให้การแจ้งเหตุมีความหลากหลาย และมีแนวทางปฏิบัติ

ที่แตกต่างกันในรูปแบบของหน่วยงานนั้น ๆ

15 ข้อเสนอแนะ

ควรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลและบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยรวมช่องทาง

ในการแจ้งเหตุเพียงช่องทางเดียว เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงและใช้งานระบบ โดยไม่ก่อให้เกิด

ความสับสน อีกทั้งยังเป็นการลดภาระของประชาชน และควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน

องค์กรที่มีเครือข่ายในการช่วยประสานพันธ์เกี่ยวกับประโยชน์และวิธีการเข้าถึงระบบ เพื่อนำไปสู่

20 การใช้งานอย่างครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เป็นต้น

๒. ปัญหาด้านการขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านการคุ้มครองเด็ก

และสตรีที่มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

ปัจจุบันหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ยังขาดบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่เป็น

25 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการคุ้มครองเด็กและสตรีในการปฏิบัติงานเพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษา

และเพื่อให้ความช่วยเหลือในปัญหาต่าง ๆ

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ควรมีการพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้มีทักษะ ความรู้ ศักยภาพในการตอบคำถาม

- 5 รวมถึงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติงาน ตลอดจนปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีการวางแผนเกี่ยวกับระบบการเฝ้าระวัง กระบวนการปฏิบัติงาน และการให้ความช่วยเหลือ

๓. ปัญหาการส่งต่อความช่วยเหลือไม่ทันท่วงที

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กรณีที่มีผู้ร้องเรียนมายังระบบแชตบอต เพื่อขอความช่วยเหลือหรือคำปรึกษา

- 10 ทำให้การส่งต่อความช่วยเหลือในกรณีที่เป็นปัญหารุนแรงไม่ทันท่วงที

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ควรมีการพัฒนากระบวนการเครื่องมือในการติดต่อประสานงานที่ทำหน้าที่เป็น

“หน่วยเคลื่อนที่เร็ว” ให้สามารถทำหน้าที่แก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงทีในจุดเกิดเหตุ

และช่วยลดการบาดเจ็บและสูญเสียชีวิต เพื่อสะดวกในการประสานส่งต่อข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๔. ปัญหาการแจ้งผลกลับคืนหลังแจ้งเหตุ

ปัญหาการแจ้งผลกลับคืนในกรณีหลังแจ้งเหตุยังคงไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการเนื่องจากขาดแคลนบุคลากรในการทำหน้าที่ และการรับแจ้งเหตุใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์หรือการใช้ระบบแชตบอตในการรับเรื่อง

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ข้อเสนอแนะ

20

ควรจัดหาเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาเชิงรุก

เพื่อประเมินและติดตามผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของระบบ โดยมีการแจ้งผลความคืบหน้า

ไปยังผู้ร้อง กระบวนการเยียวยา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางการปฏิบัติงาน

ที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา - ๒๓/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕. ปัญหาการเยียวยาช่วยเหลือผู้เสียหายระยะยาว

แม้ปัจจุบันจะมี “กองทุนยุติธรรม” อยู่แล้วก็ตาม แต่การเข้าถึงกองทุนยังล่าช้า

5 และเป็นกองทุนในระยะสั้น การเยียวยาในระยะยาวจึงขาดระบบรองรับ

ข้อเสนอแนะ

ต้องเร่งประสานงานผู้เสียหายให้เข้าถึง “กองทุนยุติธรรม” ในพระราชบัญญัติ

ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔

เพื่อให้ได้รับเงินเยียวยาได้อย่างรวดเร็ว สำหรับในระยะยาวนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคม

10 และความมั่นคงของมนุษย์ต้องวางระบบและหากลไกการช่วยเหลือ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนเข้ามาเสริมช่วย

ผมขอจบการชี้แจงปัญหาและข้อเสนอแนะเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย

15 เชิญท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ครับ

นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา เรื่องนี้จะไปเชื่อมโยงและสอดคล้องกับ

เรื่องแรกที่ผมพูดถึงระบบเตือนภัย ระบบแจ้งเหตุ และระบบการเข้าถึงข้อมูลโดยใช้ไอที

โดยประชาชนจะเข้าผ่านสมาร์ตโฟน แต่ที่เตรียมจะนำเสนอคณะกรรมการ คือ เรื่องเหตุ

20 ของปัญหา ผมลงพื้นที่เป็นประจำ และพูดคุยกันเป็นประจำ ผมลงพื้นที่ช่วงนี้เพื่อเยี่ยมเยียนผู้ป่วย

ในภาวะพึ่งพิง สาเหตุของผู้ป่วยร้อยละ ๙๐ มาจากยาเสพติด ส่วนที่เหลือรองลงมาจะเป็นอุบัติเหตุ

และสาเหตุของอุบัติเหตุ คือ ยาเสพติดอีกเหมือนกัน ยาเสพติดหลักที่พบ คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

และต่อมาเป็นยาบ้า สิ่งที่จะเชื่อมโยงกัน คือ ยาเสพติดแพร่ระบาดในชุมชน คนที่ติดยาเสพติด

ถ้าเป็นผู้ใหญ่ คือ คนที่มีครอบครัวแล้วจะสร้างปัญหาให้กับครอบครัว คนติดยาเสพติดจะไม่ค่อย

25 ทำงาน และสุขภาพเริ่มเสื่อมโทรม ความรุนแรงในครอบครัวมักจะเริ่มจากการทะเลาะเบาะแว้ง

และทำร้ายร่างกายกัน สำหรับคนในครอบครัวไม่ได้จำกัดวงอยู่แค่คู่สามีภรรยา แต่ลามมาถึงลูกด้วย เมื่อเกิดความรุนแรงจะเกิดการล่วงละเมิดคนในครอบครัวด้วยความรุนแรง ถ้าต่างครอบครัว

5 เป็นเด็กผู้หญิงจะถูกล่วงละเมิดทางเพศ หรือแม้แต่เด็กผู้ชายวันนี้ถูกล่วงละเมิดทางเพศเช่นเดียวกัน

และนำไปสู่ความรุนแรงที่เกิดขึ้น เราจะเห็นข่าวฆ่าเด็กยัดตู้เย็น และพยายามทำลายศพ

ทำให้เด็กพิการหรือทุพพลภาพอะไรต่าง ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา หรือแม้แต่พิการตั้งแต่อยู่ในครรภ์

ผมลงพื้นที่ไปเยี่ยมเยียนประมาณ ๕๐ ราย พิกัดตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ๖ ราย และเป็นภาระที่พ่อแม่

จะต้องเลี้ยงดู ญาติพี่น้องต้องเลี้ยงดู เลี้ยงดูไม่ไหวทิ้งไป เคสหนึ่งน่าสงสารมาก เด็กอายุ ๑๔ ปีแล้ว

10 แต่พิการมาตั้งแต่กำเนิด พ่อกับแม่แยกทางกัน ต่างคนต่างไปมีครอบครัวใหม่ ตากับยายเลี้ยงไม่ไหว

คนที่เลี้ยง คือ ทวดอายุ ๘๖ ปี แล้วทวดจะอยู่ได้อีกนานแค่ไหน มีหน้าที่เก็บคัตแยกขยะขาย

เรื่องนี้ต้นตอของปัญหาแม่จะแจ้งเหตุได้เร็วขนาดไหน แม่จะเข้าถึงข้อมูลได้ดีขนาดไหน

แต่ต้องกลับไปแก้ปัญหาที่สาเหตุ นั่นคือ เรื่องการใช้ยาเสพติด ปัจจุบันนี้การกำกับ

ควบคุมดูแลมีความหละหลวม ทำให้ยาเสพติดแพร่หลาย ที่สัมผัสได้ง่าย คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

15 เมื่อวานนี้ที่จังหวัดบุรีรัมย์มีคนขับรถชนเด็กผู้หญิงอายุ ๑๒ ปี เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เสียชีวิตคาที่ ภาพที่เห็น คือ เดินลงจากรถมาดูสถานที่เกิดเหตุยังถือขวดเบียร์ลงมามากด้วย

จิตสำนึกหรือความคิดความอ่านของผู้ใหญ่ในการที่จะแสดงความรับผิดชอบน้อยลง

นั่นหมายความว่า การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเข้าถึงสิ่งเสพติดเข้าถึงได้ง่ายขึ้น และไร้ขอบเขต

ฝากท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการว่า เวลาที่เหลืออยู่ในวาระนี้ ถ้ามีโอกาส

20 ได้ทำเรื่องนี้เพื่อเสนอต่อรัฐบาล คือ เรื่องข้อจำกัด หรือแนวทาง หรือวิธีการที่จะทำให้ประชาชน

พลเมืองเข้าถึงสิ่งเสพติดได้ยากขึ้น หรือเข้าถึงได้น้อยลงด้วยวิธีการใดก็ได้แล้วแต่ ถ้าศึกษารายงาน

จะเป็นคุณประโยชน์กับสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปราย

25 อีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดรับรายชื่อผู้อภิปราย เชิญท่านประธานคณะกรรมการ

5 ตอบชี้แจงครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะ
ประธานคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ต้องขอบคุณท่านสมาชิกที่ให้ความสนใจต่อรายงานฉบับนี้

10 นำเรียนท่านรมว.วท. ปรีดิตรตระกูล ว่า ที่ท่านพูดมานี้เป็นสาเหตุปัญหาใหญ่ ซึ่งมีใช่เป็น
เพียงแต่ปัญหาในระดับชุมชน และระดับหมู่บ้านเท่านั้น แต่ถ้าดูสถิติการกระทำความผิด

ของคนในประเทศและวัยรุ่นจะเห็นว่า ๓ อันดับแรกตรงกับที่ท่านพูด อันดับที่ ๑ เกิดจากการใช้
ยาเสพติด อันดับที่ ๒ เป็นปัญหาการลักทรัพย์ และอันดับที่ ๓ ปัญหาของการใช้กำลังทำร้าย
ร่างกายกัน ซึ่งสัมพันธ์กันไปหมด สถานการณ์ที่ท่านกล่าวมานี้ชัดเจนมาก โดยเฉพาะถ้ามองไปถึง

15 กลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้พูดถึงสาเหตุปัญหาเมื่อสักครู่ ถ้าลงไปถึงกลุ่มเป้าหมายในระดับชุมชน
ระดับประเทศ เราหวังใยตรงกันมาก ผมตั้งเป้าหมายกับพรรคพวกเพื่อนฝูงจำนวนมากว่า
หลังจากทำเรื่องเด็กและเยาวชนในประเทศไทยมาพอสมควรระดับหนึ่งแล้ว ประเด็นปัญหาใหญ่
ที่ต้องดูแลต่อไป คือ เรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง คนที่ถูกทำร้ายทารุณ และผู้ป่วยติดเตียง
ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ ข้อที่ท่านพูดถึงเรื่องสถานการณ์ปัญหาจะถูกบันทึกไว้ในรายงานฉบับนี้20 การนำเสนอรายงานฉบับนี้เป็นเจตนาที่ต้องการเสนอต่อจากเรื่องแรก คือ เรื่อง การพัฒนา
แนวทางการบริหารจัดการตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน เพราะว่าถ้าตำบลเข้มแข็ง ปัญหาที่พูดมา
จะลดน้อยถอยลง ในนามคณะกรรมการต้องขอบคุณท่านประธานและท่านสมาชิกที่เห็นชอบ
กับรายงานฉบับนี้ ขอบพระคุณมากครับ

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : มีสมาชิกท่านใดยังติดใจในประเด็นที่ประธานคณะกรรมการมาธิการตอบชี้แจงอีกหรือไม่

5 ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณา
ศึกษาของคณะกรรมการมาธิการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

10 การพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับ
ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ
ต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจง จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๒

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการปัญหา

ขยะทะเลของไทย ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสร็จแล้ว

20

25

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
วาริน ๒๓/๕

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : เชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

5 (คณะกรรมการเข้าประจำที่)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ๒๔/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ได้มีหนังสือ

5 ขออนุญาตให้ พลเรือโท ประยูร ภู่เทียน อนุกรรมการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณา รายงานฉบับนี้ นอกจากนี้คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตนายเพาเวอร์พอยต์

(PowerPoint) เพื่อประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาขออนุญาต ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

10 (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงครับ

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ในนามประธาน

15 คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ขอนำเสนอรายงานการพิจารณา ศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการปัญหาขยะทะเลของไทย เพื่อที่ประชุมวุฒิสภา ร่วมกัน พิจารณา

ปัจจุบันประเทศไทยได้ถูกจัดให้เป็นประเทศที่มีขยะทะเลมากเป็นอันดับ ๑๐ ของโลก ซึ่งผลกระทบจากขยะทะเลมีมากมายหลายประการ รายละเอียดจะอยู่ในรายงาน

20 ที่จะได้นำเสนอต่อไป

ขยะทะเลมีที่มาจาก ๒ แหล่ง คือ ต้นทางของขยะทะเลอยู่บนบก

ประมาณร้อยละ ๘๐ และต้นทางของขยะที่อยู่ในมหาสมุทร ประมาณร้อยละ ๒๐

ดังนั้น วิธีการลดปริมาณขยะทะเล จึงจำเป็นต้องลดขยะที่ต้นทาง คือ คนไทยทุกคนต้องช่วยกัน

ลดการสร้างขยะรายวัน มีการจัดการขยะชุมชนและขยะอื่น ๆ อย่างถูกวิธี รวมทั้งต้องมีมาตรการ

25 และวิธีการป้องกันไม่ให้ขยะไหลลงสู่แม่น้ำลำคลอง หรือถ้าหากมีการไหลลงไปต้องมีมาตรการ

๙๓

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ราตรี ๒๔/๒

ในการจัดเก็บและทำลายอย่างถูกวิธี รวมทั้งต้องมีเครื่องมือป้องกันบริเวณปากแม่น้ำก่อนที่จะไหลออกสู่ทะเล เพื่อกันขยะไม่ให้ออกไปสู่ทะเล สุดท้ายเมื่อมีปริมาณของขยะทะเลจำนวนมาก

5 จะทำให้สามารถจัดเก็บและทำลายได้ง่ายยิ่งขึ้น ในห้วงเวลาที่ผ่านมานั้น คณะกรรมาธิการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอรายงานพิจารณาศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมให้กับสภาแห่งนี้พิจารณาไปแล้วหลายเรื่อง ยกตัวอย่างฝุ่นจิ๋วพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) การจัดการกากอุตสาหกรรม การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อีไอเอ และอีเอสไอเอ

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระดับยุทธศาสตร์ หรือเอสอีเอ (Strategic Environmental

10 Assessment : SEA) การจัดการมลพิษทางอากาศในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษมาตาพุด

การจัดการน้ำเสียชุมชน ซึ่งในวันนี้เป็นเรื่องการจัดการขยะทะเล และอีก ๒ เรื่อง ถัดจากนี้

จะเป็นเรื่องการจัดการขยะชุมชนและการลดก๊าซเรือนกระจก

จากที่ผมได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นว่าปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมนั้นทวีความรุนแรง

ยิ่งขึ้น สรุปได้ว่าเมื่อประเทศไทยมีการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้ามากขึ้นเท่าไร ความรุนแรง

15 และความเลวร้ายด้านสิ่งแวดล้อมจะรุนแรงเพิ่มขึ้นทวีคูณตามไปด้วย รายงานฉบับนี้จึงได้เสนอ

ให้มีการยกระดับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้มีความสำคัญอยู่ในระดับที่เท่าเทียมกับ

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยปรับแผนพัฒนาประเทศเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม

และสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ ๑๔ เป็นต้นไป

ลำดับถัดไป ผมขออนุญาตมอบหมายให้ พลเรือโท ประยูร ภูเทียร เลขานุการ

20 คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นผู้นำเสนอ

รายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้ เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอบคุณท่านประธานคณะกรรมาธิการครับ ขอเชิญ พลเรือโท ประยูร ภูเทียร

แถลงครับ

25 (ฉายาเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

พลเรือโท ประยูร ภูเทียมน (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม พลเรือโท ประยูร ภูเทียมน อนุกรรมการ ขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงผลการพิจารณา

5 ศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการขยะทะเลของไทย ๕ หัวข้อที่สำคัญ ดังนี้

๑. แหล่งที่มาของขยะทะเลและผลกระทบ

๒. สถานการณ์ขยะทะเลระดับโลกและของประเทศไทย

๓. การบริหารจัดการขยะทะเลของประเทศไทย

๔. ปัญหาการดำเนินการในการบริหารจัดการขยะของประเทศไทย

10 ๕. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

แหล่งที่มาของขยะทะเลและผลกระทบ

ขยะทะเลที่มีมาจาก ๒ แหล่ง คือ

๑. ต้นทางของขยะทะเลที่อยู่บนบก ได้แก่ หลุมฝังกลบขยะชุมชน ระบบการจัดเก็บ

รวบรวมและขนย้ายขยะทั้งทางบกและทางน้ำ ภาคอุตสาหกรรม และการผลิต ที่มีการจัดการขยะ

15 มูลฝอยไม่เหมาะสม และปรากฏการณ์ธรรมชาติ

๒. ต้นทางของขยะทะเลที่อยู่ในมหาสมุทร มาจากทั้งในทะเลและชายฝั่ง

เช่น การขนส่งทางเรือ เรือสำราญ เรือท่องเที่ยว การทำประมงทะเลและชายฝั่ง แทนจุดเจาะน้ำมัน

และก๊าซธรรมชาติที่ยึดติดอยู่กับที่และเคลื่อนที่ได้ การท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่ง กิจกรรม

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น

20 ปริมาณของขยะทะเลต้นทางที่อยู่บนบก คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของขยะทะเลทั้งหมด

และต้นทางของขยะทะเลที่อยู่ในมหาสมุทร เพียงร้อยละ ๒๐ ทั้งนี้ ยังพบอีกว่าขยะทะเลร้อยละ ๙๐

เป็นขยะพลาสติกที่เกิดจากการจัดการพลาสติกอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ขยะทะเลส่งผลกระทบต่อ

ร้ายแรงต่อสถานภาพแวดล้อมทางทะเล สัตว์ทะเล ระบบนิเวศ และส่งผลกระทบต่อ

ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

25

30

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ราตรี ๒๔/๕

๑. ผลกระทบต่อสัตว์ทะเล สัตว์ทะเลหลายชนิดจะกินขยะพลาสติกเข้าไป โดยเข้าใจผิดคิดว่าเป็นอาหาร ขยะดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อระบบทางเดินอาหาร รวมทั้งทำให้สัตว์

5 ขาดอาหารและอาจถึงตายในที่สุด

๒. ผลกระทบต่อระบบนิเวศ ระบบนิเวศและทรัพยากรเกิดการสูญเสีย เช่น การตายของปะการัง เนื่องจากมีอวนจำนวนมากปกคลุมในแนวปะการัง การติดเชือก หรืออวนของสัตว์ทะเลจนตาย นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดการแพร่กระจายของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น โดยการติดมากับขยะที่ล่องลอยอยู่ในน้ำจากพื้นที่หนึ่งไปยังอีกพื้นที่หนึ่ง

10 ๓. ผลกระทบต่อสายใยอาหาร เม็ดพลาสติกขนาดเล็กและขยะอื่น ๆ

ที่ล่องลอยที่ผิวน้ำจะบังแสงแดดไม่ให้ส่องลงไปถึงแพลงก์ตอนและสาหร่ายที่อยู่ด้านล่าง

เมื่อแพลงก์ตอนและสาหร่ายได้รับผลกระทบ สายใยอาหารจะได้รับผลกระทบไปด้วย

ทำให้อาหารทะเลมีจำนวนลดลงและราคาแพงขึ้น นอกจากนี้ สารพิษที่ตกค้างในเนื้อเยื่อ

ยังถูกส่งต่อตามลำดับของห่วงโซ่อาหารจนถึงมนุษย์ที่จะได้รับผลกระทบจากสารพิษด้วย

15 ๔. ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม ขยะทะเลสร้างความเสียหายให้กับ

การเดินทางเรือ การประมง และสัตว์ทะเลจำนวนมาก รวมถึงนิเวศบริการทั้งในทะเลและชายฝั่ง

ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเรือ และเครื่องมือประมงที่เสียหาย

สถานการณ์ขยะทะเลระดับโลกและของประเทศไทย

สถานการณ์ขยะทะเลระดับโลก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เจนนา อาร์ เจมเบก

20 (Jenna R. Jambeck) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยจอร์เจีย

ประเทศสหรัฐอเมริกา และคณะ ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ขยะพลาสติกจากแผ่นดินสู่มหาสมุทร

และทำการตีพิมพ์ในนิตยสารไซเอนซ์ (Science) ฉบับที่ ๓๔๗ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยในการศึกษาวิจัยนั้น คณะผู้วิจัยใช้สมมติฐานจากข้อมูลจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในระยะ

๕๐ กิโลเมตรจากชายฝั่ง ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง ๑๙๒ ประเทศที่มีอาณาเขตติดทะเลทิ้งขยะพลาสติก

25 รวมกัน จำนวน ๒๗๕ ล้านตัน และปริมาณขยะพลาสติกรั่วไหลลงสู่ทะเล

จำนวน ๔.๘ - ๑๒.๗ ล้านตัน ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีปริมาณขยะพลาสติกรั่วไหลลงสู่ทะเลมากที่สุด มากกว่า ๕ ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศฟิลิปปินส์

5 ประเทศเวียดนาม ประเทศศรีลังกา และประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๖ มีปริมาณขยะพลาสติกลงสู่ทะเลจำนวน ๐.๔๑ ล้านตันต่อปี

10

- ๒๕/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ขยะทะเลที่ประเทศต่าง ๆ ทิ้งลงในทะเลทำให้เกิดแพขยะขนาดใหญ่ตามจุดต่าง ๆ ของมหาสมุทร คือ กองขยะขนาดมหึมาในมหาสมุทร ขณะนี้ค้นพบแล้ว ๕ แห่ง คือ ในมหาสมุทรอินเดีย ๑ แห่ง

5 มหาสมุทรแปซิฟิก ๒ แห่ง และมหาสมุทรแอตแลนติก ๒ แห่ง แพขยะขนาดมหึมาในมหาสมุทร

เหล่านี้กำลังก่อให้เกิดผลกระทบต่อมนุษย์ ต่อระบบนิเวศและต่อสิ่งแวดล้อม

ตามภาพถ่ายจะเห็นแพขยะขนาดใหญ่แห่งแปซิฟิก มีขนาด ๑.๖ ล้านตารางกิโลเมตร

หรือมีขนาด ๓ เท่าของประเทศไทย มีขยะพลาสติกลอยอยู่ ๑.๘ ล้านล้านชิ้น หรือเท่ากับ

๗๙,๐๐๐ ตัน แท้จริงแล้วส่วนใหญ่เป็นขยะพลาสติกขนาดจิ๋วหรือไมโครพลาสติก (microplastics)

10 ๑.๗๓ ล้านล้านชิ้น ไมโครพลาสติกส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตที่เผลอกินเข้าไป

ในช่วงกลางปี ๒๕๖๕ เว็บไซต์ยูโรนิวส์ (Euronews) เคยอ้างอิงรายงานพร้อมกับ

ตัวเลขการทิ้งขยะพลาสติกลงในทะเล ลงในมหาสมุทร ประเทศอินเดียเป็นประเทศที่มีขยะพลาสติก

ทิ้งลงทะเลมากที่สุด ๑๒๖.๕ ล้านกิโลกรัม ลำดับที่ ๒ ประเทศจีน ลำดับที่ ๓ ประเทศอินโดนีเซีย

ลำดับที่ ๔ ประเทศบราซิล ลำดับที่ ๕ ประเทศไทย ในส่วนของประเทศไทยทิ้งขยะลงทะเล

15 ๒๒.๘ ล้านกิโลกรัม หรือเท่ากับ ๒๒,๘๐๐ ตัน

สถานการณ์ขยะทะเลของประเทศไทย

ปี ๒๕๖๒ กรมควบคุมมลพิษได้คาดการณ์ว่าในพื้นที่ ๒๓ จังหวัดชายฝั่งทะเล

มีขยะมูลฝอยปริมาณ ๑๒.๓๑ ล้านตัน ซึ่งเป็นขยะที่มีการกำจัดถูกต้อง ๖.๑๕ ล้านตัน คิดเป็น

ร้อยละ ๕๐ ขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ๓.๙๖ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๒

20 และขยะที่กำจัดไม่ถูกต้อง ๒.๒ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๘ โดยขยะมูลฝอยที่กำจัดไม่ถูกต้อง

ประมาณร้อยละ ๑๒ เป็นขยะพลาสติกและขยะพลาสติกเหล่านี้ ร้อยละ ๑๐ - ๑๕ เป็นขยะที่มี

โอกาสตกค้างในธรรมชาติและถูกพัดพาลงทะเลต่อไป คิดเป็นปริมาณ ๒๖,๓๙๖ - ๓๙,๕๙๕ ตัน

หรือประมาณ ๐.๐๓ - ๐.๐๔ ล้านตันต่อปี

ปี ๒๕๖๕ ได้มีการประเมินว่าจะมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นรวม ๑๑.๖๐ ล้านตัน เป็นขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ๓.๐๙ ล้านตัน ขยะที่มีการกำจัดถูกต้อง ๖ ล้านตัน

- 5 ขยะที่มีการกำจัดไม่ถูกต้อง ๒.๕๑ ล้านตัน ในจำนวนนี้เป็นขยะพลาสติก ๓๐๒,๓๘๙ ตัน และเป็นขยะที่มีโอกาสตกค้างบริเวณชายหาดและถูกชะพัดพาลงทะเลกลายเป็นขยะทะเล

จำนวนประมาณ ๓๒,๐๓๙ - ๔๕,๓๕๘ ตัน หรือประมาณ ๐.๐๓ - ๐.๔๕ ล้านตัน จากตาราง ในภาพฉายที่กล่าวมาแล้ว ทำให้เห็นว่ามาตรการที่ใช้อยู่ได้ผลในระดับหนึ่งเท่านั้น เพราะประมาณ การขยะทะเลของประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ อยู่ระหว่าง ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ ตันต่อปี

- 10 ซึ่งแผนบริหารจัดการขยะทะเลทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว รวมทั้งโรดแมป (roadmap) การจัดการขยะพลาสติก อาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ขยะทะเลมีปริมาณลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

ปี ๒๕๖๖ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเก็บขยะ ที่ตกค้างออกจากระบบนิเวศชายฝั่งทะเล รวมทั้งสิ้น ๒๖๑,๒๓๓ กิโลกรัม หรือประมาณ ๒๖๑ ตัน คิดเป็นจำนวนชิ้นได้ ๓.๙๗ ล้านชิ้น ซึ่งจำนวนขยะตกค้างชายฝั่งทะเลที่เก็บได้ ร้อยละ ๗๘

- 15 เป็นขยะพลาสติก และเมื่อพิจารณาขยะลอยน้ำบริเวณปากแม่น้ำสำคัญ ๕ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง และแม่น้ำบางตะบูน ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๖ พบว่า ปริมาณขยะลอยน้ำในช่วง ๔ ปีแรก ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

มีปริมาณขยะลดลงอย่างชัดเจน คือ จาก ๓,๓๕๗ ตัน ในปี ๒๕๖๐ เป็น ๗๓๘ ตัน ในปี ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตาม ในปี ๒๕๖๕ พบว่า ปริมาณขยะลอยน้ำมีค่าสูงกว่าปี ๒๕๖๔ ในทุกปากแม่น้ำ

- 20 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงขยะลอยน้ำในระยะสั้นระหว่างปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ พบว่า ขยะลอยน้ำบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยามีปริมาณสูงขึ้นกว่าปี ๒๕๖๐ ค่อนข้างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๔ แตกต่างจาก ๔ ปากแม่น้ำที่เหลือ ซึ่งมีปริมาณลดลงหรือเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

คาดการณ์ว่าอาจเป็นผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-๒๐๑๙ ที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการใช้ชีวิตในรูปแบบใหม่ หรือนิวนอร์มัล (New Normal)

- 25 ให้แก่คนในสังคมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกภาชนะและบรรจุภัณฑ์ประเภทพลาสติก

มากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของเชื้อโรค และสะดวกในการใช้ชีวิตในรูปแบบใหม่ อีกทั้งยังมีประเด็นปัญหาการบริหารจัดการขยะที่ต้นทางยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

5 เนื่องจากปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นส่วนมากเป็นขยะประเภทพลาสติก

การบริหารจัดการขยะทะเลของประเทศไทย

มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ

สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๘)

พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ออกมาเพื่อรองรับสนธิสัญญา และข้อตกลงระหว่างประเทศ

10 เกี่ยวกับเรื่องมารีโพลแอนเนกซ์ไฟว์ (MARPOL annex5)

มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาขยะทะเล ได้นำแนวทางการจัดการ

ขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ ๒๕๗๓ มาใช้ โดยมี ๒ เป้าหมายหลัก คือ

๑. การลดและเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน ๗ ชนิด

15

๒. นำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐
หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบและมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาขยะทะเล

มีหลายหน่วยงาน เช่น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมประมง กรมเจ้าท่า เป็นต้น

ซึ่งการดำเนินงานมีทั้งในรูปแบบที่รัฐดำเนินการเองทั้งหมด การร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชน

หรือความร่วมมือระหว่างเอกชนกับชุมชน ประชาสังคม รวมทั้งภาคการศึกษา และการร่วมมือ

20 ระหว่างรัฐกับชุมชน ประชาสังคม และภาคการศึกษา

สรุปการบริหารจัดการขยะทะเลของประเทศไทย

๑. การดำเนินงานที่ผ่านมาของประเทศไทย ส่วนใหญ่เน้นการรณรงค์
ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก ซึ่งเป็นวิธีการที่เห็นผลช้าและอาจไม่สามารถบรรลุผลได้ในพื้นที่
ขนาดใหญ่ และพบว่า โครงการนำร่องต่าง ๆ ที่ภาครัฐหรือเอกชนเข้าไปร่วมดำเนินการในพื้นที่

25

นำร่องหรือพื้นที่ขนาดเล็ก และดำเนินการในระยะเวลาสั้น ๆ จะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

แต่ยังขาดการประเมินผลระยะยาวว่าท้องถิ่นจะสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

๒. แม้จะเริ่มมีสัญญาณที่ดีในการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ แต่ยังคงต้องมีการบูรณาการของทุกภาคส่วนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาย

5 ขยะพลาสติกโดยเฉพาะขยะพลาสติกในทะเลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นตั้งแต่การจัดการขยะทะเลบนบก ซึ่งเป็นแหล่งที่มาที่สำคัญของขยะพลาสติกในทะเล

ปัญหาการดำเนินงานในการบริหารจัดการขยะทะเลของไทย

๑. ปัญหาการจัดการขยะพลาสติก ที่ผ่านมามีประเทศไทยยังขาดการจัดการขยะพลาสติกอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การบริโภค การจัดการปลายทาง

10 กล่าวคือ ในขั้นตอนการผลิตไม่มีมาตรการอย่างเป็นรูปธรรมในการที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้มีการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ปัจจุบันพลาสติกยังเป็นที่ต้องการของตลาดในปริมาณมาก ขั้นตอนการบริโภคนิยมใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งในชีวิตประจำวัน ผู้บริโภคมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตัวเอง เน้นในเรื่องความสะดวกสบายมากขึ้น ในขั้นตอนการจัดการปลายทางหลังการบริโภค ประชาชนไม่ได้ให้

15 ความร่วมมือและขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะ

๒. ปัญหาการขาดจิตสำนึกของประชาชนบางส่วน ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลให้การบริหารจัดการขยะของประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ ประชาชนบางส่วนขาดจิตสำนึกในการดูแลใส่ใจในสิ่งแวดล้อม การไม่ทิ้งขยะตามจุดที่หน่วยงานจัดไว้ให้ และการขาดจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ

20 ๓. ปัญหาการละเลยกลุ่มชุมชนริมคลอง ปากแม่น้ำและชุมชนชายฝั่งทะเล กลายเป็นชุมชนชายขอบที่ประสบปัญหากับความยากจน ไม่มีศักยภาพ การขาดโครงสร้างพื้นฐานในระดับชุมชน พฤติกรรมและรูปแบบวิถีการดำรงชีวิตของคนในชุมชนริมชายฝั่งน้ำ อาจมีความคุ้นชินกับการทิ้งขยะลงสู่แม่น้ำลำคลองหรือในทะเล

25

30

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

๔. ปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยส่วนใหญ่ เป็นกฎหมายที่ล้าสมัย ประกอบกับยังไม่มีแผนปฏิบัติการของขยะทะเล เพื่อใช้เป็นกรอบ

5 หรือแนวทางในการบริหารจัดการขยะทะเลเป็นการเฉพาะ

๕. ปัญหาการขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนหลายหน่วยที่ดำเนินการร่วมกับการบริหารจัดการขยะทะเล เช่น กรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง กรมประมง กรมเจ้าท่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

10 ข้อเสนอแนะ
จากการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะทะเล ทั้งแหล่งที่มา ผลกระทบ สถานการณ์ขยะทะเลระดับโลกและของประเทศไทย และการบริหารจัดการขยะทะเล รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้อง คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะการจัดการขยะทะเล ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ดังนี้

15 ข้อเสนอแนะในการป้องกันและลดการเกิดของขยะที่ต้นทางที่ก่อให้เกิดขยะทะเล
ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย
เสนอให้กำหนดขยะทะเลเป็นวาระแห่งชาติ และควรพิจารณาในภาพรวม ของขยะทุกประเภท และการเพิ่มสำคัญของสิ่งแวดล้อมไว้ในแผนระดับชาติ เป็นแผนพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ..

20 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ
๑. เสนอให้มีการส่งเสริม และสนับสนุนการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒. เสนอให้มีการสร้างความตระหนักรู้ให้กับผู้บริโภค ในการบริโภคสินค้า ที่สร้างขยะน้อยลง

25

30

๑๐๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ข้อเสนอแนะในการป้องกันและการลดขยะเข้าสู่ทะเล
ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

5

๑. เสนอให้ปรับแนวคิดที่ว่าขยะทะเลเป็นเรื่องของทุกคน ขยะทะเลส่งผลกระทบต่อ

ที่ร้ายแรงต่อสถานภาพและสุขภาพของทรัพยากรและระบบนิเวศทางทะเล และมีผลกระทบต่อ

ต่อเนื่องถึงภาคสังคม เศรษฐกิจ และภาพลักษณ์โดยรวมของประเทศ

๒. เสนอให้มีการป้องกันปัญหาขยะทะเลจากแหล่งกำเนิดขยะทั้งบนบก

และในทะเล

10

๓. เสนอให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีและอุปกรณ์ในการติดตามเพื่อจัดการและจัดเก็บ

ขยะในทะเล

15

๔. เสนอให้มีการสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาคอย่างแนบแน่น เนื่องจาก

ขยะทะเลเป็นปัญหาข้ามพรมแดน จึงเป็นไปได้ที่จะแก้ไขปัญหาโดยปราศจากความร่วมมือ

ของประเทศต่าง ๆ ในระดับภูมิภาค

20

๕. เสนอให้พัฒนากลุ่มชุมชนริมคลอง ปากแม่น้ำ และชุมชนชายฝั่งทะเล

เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและไม่ละทิ้งชุมชนเหล่านี้ไว้ข้างหลัง

๖. เสนอให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการเพื่อส่งเสริมให้เยาวชน

มีความรับผิดชอบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เป็นเยาวชน

25

๗. เสนอให้มีการออกกฎหมายในการวางแผนทรัพยากรในองค์กร ทั้งขยะบนบก

และขยะทะเลควบคู่กันไปด้วย

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑. เสนอให้ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างจริงจังทุกขั้นตอน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาการดำเนินงานในการเก็บ ขน

และกำจัดขยะให้เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทั่วถึงเขตรับผิดชอบของตน

30

โดยเฉพาะทางน้ำในเขตพื้นที่

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

๑๐๓

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

บันทึกที่ ๒๖/๔

๓. เสนอให้มีการออกกฎหมายกำหนดให้ผู้ผลิตต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยที่ตนผลิต

5 ๔. เสนอให้มีการออกกฎหมายกำหนดให้ประชาชนในฐานะผู้ทำให้เกิดขยะมีหน้าที่ในการคัดแยกขยะ

๕. เสนอให้มีการเร่งรัดการตราพระราชบัญญัติการกำหนดเขตทางปกครองของจังหวัดชายทะเล พ.ศ.

10 ๖. เสนอให้มีการส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินธุรกิจและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมในรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน

๗. เสนอให้มีบิซิเนสโมเดล (business model) กลไกภาพรวม

๘. เสนอให้พิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางทะเลให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์

15 ๙. เสนอให้มีการเร่งรัดให้นำแผนปฏิบัติการเฉพาะด้านขยะทะเลของประเทศ เพื่อให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

๑๐. เสนอให้มีการส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าจากขยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และปลอดภัยต่อชุมชนรอบข้าง

๑๑. เสนอให้มีการนำระบบมัดจำค่าขวดพลาสติกมาใช้

๑๒. เสนอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบขอรับการจัดสรรงบประมาณให้กับ

20 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการจัดเก็บและการจัดการขยะ

๑๓. เสนอให้มีการบริหารจัดการขยะบนเกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยเป็นการจัดการขยะต้นทางและปลายทางตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เช่น การสร้างเตาเผาขยะในพื้นที่เกาะที่เหมาะสม เป็นต้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะของเกาะไม่ควรเป็นภาระหรือเก็บค่าใช้จ่ายจากประชาชนของเกาะเท่านั้น ควรเก็บค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะจากผู้เดินทางมาท่องเที่ยวหรือมาพักผ่อนที่เกาะนั้นด้วย

25

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

๑๔. เสนอให้หน่วยงานของรัฐบูรณาการการจัดการขยะพลาสติก กับองค์กรภาคเอกชนและประชาชน ตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อสร้างจิตสำนึกในการลด

5 การใช้พลาสติกและการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี

๑๕. เสนอให้มีการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตน้ำมันจากขยะพลาสติกตามกระบวนการไพโรไลซิส (Pyrolysis)

๑๖. เสนอให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนต่าง ๆ ตามแนวจังหวัดชายฝั่งทะเลให้จัดทำโครงการแยกขยะ

10 ข้อเสนอแนะในการเก็บขยะขึ้นจากทะเล

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

๑. เสนอให้เพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการขยะในบริเวณท่าเรือ เช่น การจัดการที่ทิ้งขยะอย่างเพียงพอ การขนถ่ายขยะออกไปกำจัด หรือการกำหนดจำนวนเรือเล็กรับขยะจากเรือใหญ่ให้มีย่างเพียงพอเช่นเดียวกัน

15

๒. เสนอให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการให้มีเรือเก็บขยะและบูม (boom) ให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานในจังหวัดชายฝั่งทะเล และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี

5 ในการจัดเก็บขยะในน้ำเพื่อให้เรือเก็บขยะสามารถปฏิบัติงานได้ทั้งในแม่น้ำ ลำคลอง และทะเล อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งสามารถที่จะจัดเก็บขยะได้ ทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

๓. เสนอให้มีการกำหนดมาตรฐานทางกฎหมายในการเก็บขยะจากการทำประมง

๔. เสนอให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของเครื่องมือ
10 ประมงประเภทต่าง ๆ

๕. เสนอให้มีการกำหนดแนวทางหรือช่องทางในการนำขยะในทะเลที่สะสม เป็นเวลานานกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป กลับมาใช้ต่อหรือทำให้เกิดประโยชน์อื่น ๆ

๖. เสนอให้มีการสนับสนุนกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของชุมชนต่าง ๆ ตามแนวชายฝั่ง

15 ผมขออนุญาตจบการนำเสนอเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอคุณพลเรือโท ประยูร ภูเทียน ครับ ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกที่ประสงค์ จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย เชิญศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์
10 ครับ

20 ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์ : กราบเรียนท่านประธาน วุฒิสภาที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์ ขออนุญาตแสดงข้อสังเกต และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการบริหารจัดการปัญหาขยะทะเลของไทย ซึ่งจัดทำ โดยคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ก่อนอื่นผมต้องขอชื่นชม ที่ท่านหยิบประเด็นนี้ขึ้นมาเสนอเป็นเอกสารที่จะนำไปสู่นโยบายและการดำเนินงาน

25 เหตุผลแรก คือ เรื่องขยะทะเล ซึ่งผมอาจเขียนว่า ขยะใต้น้ำ ทั้งน้ำจืด น้ำทะเล มีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเราไปดูในระดับนานาชาติถือว่าเป็นเอสดีจีข้อหนึ่ง

๑๐๖

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ม่วง ๒๗/๒

คือ เอสดีจี ข้อ ๑๔ ผมขออนุญาตว่าเวลาผมพูดเรื่องอะไรก็ตาม ผมมักจะอิงกับเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ ปัญหาขยะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขยะทะเลซึ่งเป็นพลาสติกเป็นปัญหาระดับโลก

5 ความจริงแล้วมีทั้งบก มีทั้งทะเล และมีทั้งอยู่ในแม่น้ำ อย่างที่ท่านได้นำเสนอคิดว่าละเอียดมาก

และมีผลกระทบที่ชัดเจน คือ ผลกระทบต่อระบบนิเวศรวมถึงสิ่งที่มีชีวิตที่อาศัยในทะเล ปลาแพลงก์ตอนหรือสัตว์น้ำที่อยู่ตรงนั้น ที่เป็นห่วงที่สุด คือ เรื่องความไม่มั่นคงทางด้านอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการประมงทะเล หรือประมงชายฝั่ง ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก

ขณะเดียวกัน เนื่องจากขยะทะเลที่เป็นพลาสติกส่วนใหญ่จะกลายเป็นไมโครพลาสติกขนาดเล็ก

10 ประมาณ ๕ มิลลิเมตร ซึ่งจะสอดแทรกเข้าไปในเนื้ออาหารทะเลหรือสัตว์ทะเล ในที่สุดระยะยาว

อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ คือ เรื่องความไม่ปลอดภัยด้านอาหาร เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก

ตามที่ท่านนำเสนอ ประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๖ ของโลกที่ก่อให้เกิดขยะพลาสติกในทะเล

เป็นเรื่องที่น่าตกใจที่ท่านบอกว่าร้อยละ ๙๐ เกิดจากปัญหาการจัดการขยะพลาสติกไม่ถูกต้อง

ทั้งหมดเป็นภาพรวมที่ทำให้เราต้องมาพิจารณาว่าเราควรจะทำอย่างไร ผมตั้งข้อสังเกตเล็กน้อย คือ

15 จากการอ่านรายงานของท่าน ช่วง ๓ - ๔ ปีหลัง รู้สึกว่าขยะทะเลบริเวณปากน้ำสูงขึ้น อาจเป็นไปได้

หรือไม่ ที่สาเหตุมาจากปัญหาโควิด ๑๙ มีการสั่งอาหารเดลิเวอรี่ (delivery) ปริมาณสูง

ทุกอย่างเป็นถุงพลาสติกทั้งหมดและก่อให้เกิดความเคยชิน จนกระทั่งทำให้แก้ปัญหาลำบาก

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ท่านนำเสนอมานี้ผมเห็นด้วยทุกประการ ทั้งในเชิงนโยบายและในเชิง

การดำเนินงาน แต่อยากขอให้ท่านได้เน้นเป็นพิเศษว่าจะทำอะไรเร่งด่วนก่อน ๑ - ๒ อย่าง

20 จะเป็นการเปิดคอขวด และสามารถทำให้แก้ไขปัญหาได้ ที่ผมคิดว่าผมอยากขอเน้นเป็นพิเศษ

สิ่งแรกที่เราควรจะทำ คือ ให้มีการแยกขยะให้ชัดเจนทุกครอบครัว ทุกชุมชน ตลอดจนการเก็บขยะ

แยกขยะเสียก่อน ซึ่งเรื่องพลาสติกที่เราต้องจำกันได้ คือ ทำอย่างไรจะรีดิวซ์ (Reduce)

รียูส (Reuse) หรือรีไซเคิล (Recycle) อันนี้ต้องท่องจำให้ได้ ถ้าเพื่อสมมติมีการนำไปรีไซเคิลได้

ต้องมีรางวัลค่าตอบแทนกลับคืนมา อันนี้จะเป็นการดำเนินงานที่เร็วที่สุด

25

๑๐๗

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ม่วง ๒๗/๓

ถัดไป ผมคิดว่าเป็นเรื่องจิตสำนึก ที่ท่านเสนอแนะให้มีการศึกษาในโรงเรียน ผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง ความจริงแล้วต้องเริ่มต้นตั้งแต่อนุบาล และในวงจรชีวิตมนุษย์แม้กระทั่ง

5 ในที่ทำงานขยะพลาสติกต้องมีการเก็บแยกให้ชัดเจน ถ้าเป็นไปได้ควรมีการนำกลับมาใช้ซ้ำ หรือรีไซเคิลอย่างที่ผมได้นำเรียนไปแล้ว

สำหรับอีกมาตรการหนึ่งที่ท่านนำเสนอ ผมเห็นด้วยครับ ซึ่งเรื่องนี้ผมเชื่อว่า

บริษัทอุตสาหกรรมใหญ่เขามีการวิจัย เพื่อที่จะลดหรือทดแทนพลาสติกด้วยกระดาษ

หรืออะไรแล้วแต่ที่ย่อยสลายได้ ซึ่งอันนี้ต้องมีระบบที่ให้รางวัลตอบแทนหรืออินเซนทิฟ (incentive)

10 และจะมีการกระตุ้นให้มีการผลิตสิ่งเหล่านี้มากขึ้น ขณะเดียวกัน ของหรืออะไรที่เป็นพลาสติก

อาจทดแทนด้วยวัสดุที่ย่อยสลายได้ หรือวัสดุที่นำกลับมาหมุนเวียนได้ และปลูกจิตสำนึก

ของผู้บริโภคในการแยกขยะ การเก็บขยะต่าง ๆ ในที่สุดถ้าเพื่อนำมาหมุนเวียนใช้ได้ก็ดีไป

แต่ถ้าใช้ไม่ได้ต้องมีการนำไปกำจัดอย่างเหมาะสม สิ่งสำคัญที่สุด ผมคิดว่าควรจะเน้นเรื่องการวิจัย

พัฒนา และนวัตกรรม เพื่อให้มีความรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการดูแลเรื่องขยะประเภทต่าง ๆ

15 และนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลให้มากขึ้น โดยทั่วไปเวลาผมเผชิญปัญหา

ผมมักจะท่องสูตร ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ มัลติสเทกโฮลเดอร์แอปโพรช (multi stakeholder approach)

ประชาชนเป็นที่ตั้ง สเทกโฮลเดอร์ (stakeholder) ผู้ผลิต ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการตลอดห่วงโซ่

ปลูกจิตสำนึกในเด็ก คือ สเทกโฮลเดอร์ในวงจรชีวิตมนุษย์และวงจรการผลิต

20 ประเด็นที่ ๒ มัลติสแตรทิจี (multi strategy) ใช้สแตรทิจี (strategy) มากมาย

ทั้งด้านให้ความรู้ เรื่องวิจัยพัฒนา เรื่องการออกกฎหมาย ยกตัวอย่าง พระราชกำหนดต่าง ๆ

ประเด็นที่ ๓ มัลติเลเวล (multi level) เน้นตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน ประชาชน

ที่อยู่ริมแม่น้ำ ประชาชนที่อยู่บริเวณปากแม่น้ำ และชุมชนทุกชุมชนทั้งหมด เพื่อให้มีส่วนร่วม

ในการแยกขยะ กำจัดขยะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พลาสติก ซึ่งตอนนี้เริ่มมีความเคยชินแล้ว -----

25

ขณะเดียวกัน เชื่อมโยงกับภูมิภาค เชื่อมโยงกับนานาชาติ เรื่องนี้สำคัญ ผมมีโอกาสไป
ประเทศติมอร์-เลสเต มีการเก็บขยะโดยทหารเรือ ปรากฏที่ประเทศติมอร์-เลสเต มีขยะพลาสติก

- 5 จากประเทศไทยลอยไป เพราะมีตราชัดเจน แสดงว่าขยะพลาสติกจากประเทศหนึ่งล่องลอย
ไปสู่นานาชาติได้ ตอนนี้จำเป็นต้องมีเป็นมัลติเลเวลแอปโพรช (multi level approach)

โดยสรุป ผมดีใจและชื่นชมที่คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมได้หยิบเรื่องนี้มา เพราะเป็นเรื่องสำคัญ เป็นเอสดีจี ข้อ ๑๔ ต้องดูระบบนิเวศ
ดูเรื่องชีวิตได้นำให้อยู่ได้ เพื่อที่จะคงสภาพสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร

- 10 สำหรับมวลมนุษยชาติ ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอบคุณท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ การจัดการขยะ
แยกขยะควรเริ่มตั้งแต่ในบ้านด้วย แต่สำหรับขยะที่เป็นขวดพลาสติกที่พบที่ประเทศติมอร์-เลสเต
น่าจะมาจากต่างประเทศ เพราะอาจมีการนำสินค้าของประเทศไทยไปที่ประเทศอินโดนีเซีย

- 15 หรือที่เกาะบาหลี่ มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดรับรายชื่อผู้อภิปราย เชิญท่านประธานคณะกรรมการ
ตอบชี้แจงครับ

- 20 พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ขอบคุณท่านอาจารย์ที่ได้อภิปรายเสริม เป็นปัญหาของประเทศไทย

ในเรื่องของการพัฒนาที่ยั่งยืน ผมได้แลกเปลี่ยนคุยกับอาจารย์ก่อนหน้านี้แล้วว่า การพัฒนา

ที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่เรามีการประหยัดการใช้ทรัพยากรหรือการถนอมใช้ทรัพยากร

เพื่อเก็บรักษาไว้ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้ด้วย อันนี้เป็นมิตรร่วมกันของประเทศในสมาชิกสหประชาชาติ

- 25 จำนวน ๑๙๐ กว่าประเทศ เป็นข้อตกลงที่ปฏิบัติร่วมกันตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ใช้ระยะเวลา

ในการปฏิบัติ ๑๕ ปี จะบรรลุข้อตกลงในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ หัวข้อต่าง ๆ จำนวน

๑๗ อาเจนดา (agenda) ด้านทะเลจะเป็นหัวข้อที่ ๑๔ ที่นี้ตอบอาจารย์ว่าเรื่องการสอนให้เด็ก

5 แยกขยะ ผมเกือบจะเชื่อมั่นและมั่นใจว่า เด็กนักเรียนไทย ณ วันนี้แยกขยะเป็นทั้งประเทศ

ที่เรียกว่า ๓ อาร์ (Reduce Reuse Recycle : 3R) เราสอนกันมานานแล้ว แต่เมื่อกลับถึงบ้านแล้ว

การจะให้ผู้ปกครองช่วยแยกเหมือนที่โรงเรียนสอนจะมีปัญหานิดหนึ่ง คือ ผู้ใหญ่จะเก่งกว่าเด็ก

อันนี้เป็นปัญหาหนึ่ง แต่หลายบ้านทำได้ ขั้นตอนที่ต้องถินมาเก็บขนและนำไปทำลาย

อันนี้เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่ทำให้ระบบการคัดแยกนั้นอาจด้อยประสิทธิภาพไปเลย ณ วันนี้

10 ส่วนของหน่วยงานที่บริหารจัดการยังคงมีปัญหามากอยู่ แม้แต่ขยะพลาสติกหลายประเทศ

ไม่ให้ความสนใจมากนัก เขาใช้การเผา เขามีเทคโนโลยีที่เผาแล้วไม่เกิดมลพิษ เผาเกลี้ยงหมดเลย

เพราะฉะนั้น เวลาประชุมร่วมกันระดับรัฐมนตรีอาเซียน ผมขออนุญาตยกตัวอย่างประเทศสิงคโปร์

จะรู้สึกตกลงเวลาที่มีการจัดประชุมเป็นลักษณะกรีนมิตติง (green meeting) หลอดดูดน้ำ

ใช้หลอดกระดาษ รัฐมนตรีจะจับขึ้นมาดูแล้วมองว่าย่อย ทำให้ดื่มน้ำไม่อร่อย หลอดพลาสติก

15 ต้นทุนถูกกว่าหลอดกระดาษมาก ลดโลกร้อนมากกว่า แล้วเผาเกลี้ยงเลย อันนี้เป็นวิธิติด

ในข้อเสนอของคณะกรรมการธิการที่เสนอเมื่อสักครู่ ซึ่งได้พูดถึงเรื่องเทคโนโลยี

ในการจัดการขยะในโลกนี้คงมีเทคโนโลยีหลายแบบ และต้องตรงกับจริตของคนในประเทศนั้น

วันนี้การจัดการขยะของประเทศไทยในภาพรวมต้องถือว่ายังไม่ดีเท่าที่ควร เรื่องการเผาทำลาย

ในเกาะแก่งตามข้อเสนอเมื่อสักครู่ ยกตัวอย่าง เกาะสมุยเป็นเกาะที่ใหญ่ มีคนจากทั่วโลกมาเที่ยว

20 จำนวนมาก สินค้าขายแพงตามราคานักท่องเที่ยว แต่อุปกรณ์ในการบำบัดน้ำเสียและจัดเก็บขยะ

ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ถ้าอยู่กันอย่างนี้ต่อไปเกาะต่าง ๆ จะเริ่มมีขยะมากขึ้น เพราะฉะนั้น

ข้อเสนอแนะที่ได้เสนอในนี้คิดว่า ถ้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปเพิ่มประสิทธิภาพให้เกิดผล

บรรลุตามเป้าหมาย ผมเรียนเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่ง เมื่อสัปดาห์ที่แล้วได้นำเสนอเรื่องน้ำเสียชุมชน

มีเพื่อนสมาชิกอภิปรายหลายคนว่า ข้อเสนอของคณะกรรมการ หน่วยงานปฏิบัติไม่ได้ตามที่

25 ข้อเสนอ และวันนี้ที่มีการอภิปรายและมีข้อเสนอ หน่วยงานปฏิบัติไม่ได้ ผมเรียนด้วยความเคารพว่า

๑๑๐

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ถัดดาว์ลัย ๒๘/๓

หน่วยงานของประเทศไทยในอดีตกับหน่วยงานในปัจจุบันยังปฏิบัติไม่ได้ แต่ข้อเสนอของเรา คาดหวังว่าหน่วยงานในอนาคตจะปฏิบัติได้ ถ้าเกิดคิดว่าปฏิบัติได้คงไม่ต้องนำเสนออีก

5 วันที่เสนอทุกเรื่องเป็นปัญหาสะสมเรื้อรัง แล้วขยะทะเลอย่างที่อาจารย์บอกว่า ขวตไทยไปปรากฏ ที่ประเทศติมอร์-เลสเต ผมเห็นด้วยกับท่านประธาน คงมีการนำไปขายต่างประเทศ

และคนต่างประเทศเป็นคนทิ้ง เรียนเพิ่มเติมว่าคนไทยทุกคน หมายถึง คนที่อาจไม่ได้อาศัยอยู่ บริเวณพื้นที่จังหวัดติดกับชายทะเล ยกตัวอย่าง พื้นที่ประชาชนที่จังหวัดชัยนาทของท่าน สว.

สาธิต เหล่าสุวรรณ ไม่รู้สึกเลยว่าได้ทิ้งขยะลงทะเล แต่ทิ้งขยะลงคลองมะขามเฒ่า แล้วไหลผ่าน

10 จังหวัดสุพรรณบุรี อำเภอนครชัยศรี เรื่อยมาจนถึงแม่น้ำท่าจีนและออกสู่ทะเล คนไทยทุกคนจึงต้อง มีส่วนร่วมรับผิดชอบ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ประเทศลาวเป็นประเทศที่ไม่เคย

ถูกกล่าวหาเรื่องขยะทะเล แต่ผมได้บอกรัฐมนตรีว่า มีข้อมูลสถิติบอกไว้ว่ามีแม่น้ำ จำนวน ๑๐ สาย ของโลกที่นำพาขยะลงสู่ทะเลมากที่สุด และอยู่ในทวีปเอเชีย จำนวน ๒ สาย คือ แม่น้ำคงคา

และแม่น้ำโขง ผมบอกว่า ถ้าประเทศลาวอยู่ใกล้แม่น้ำโขง มีส่วนที่จะทิ้งขยะลงแม่น้ำโขง

15 และไหลออกสู่ทะเลว่าไทย เพราะฉะนั้น คนไทยทุกคนต้องรู้สึกว่าจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ต้องลดขยะตั้งแต่ต้นทาง วันนี้คนไทยผลิตขยะ ๑.๓ - ๑.๔ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ความสำเร็จ

คือ ต่อไปคนไทยต้องผลิตขยะไม่ถึง จำนวน ๑ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน อันนี้จะลดได้มาก หรือเหลือแค่

๐.๘ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน มาตรการต่าง ๆ ต้องมีตัวเป้าหมายแบบนี้ อย่างไรก็ตาม ผมขอขอบคุณ

ท่านอาจารย์และท่านสมาชิกทุกท่าน ขอได้ช่วยพิจารณาและโปรดให้ความเห็นชอบ เพื่อจะได้

20 ดำเนินการต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) ขอบิคุณท่านประธานคณะกรรมการครับ มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจในประเด็น

ที่ท่านประธานคณะกรรมการตอบชี้แจงอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

25

30

๑๑๑

ว. ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ลำดับวาระที่ ๒๘/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณา

5 ศึกษาของคณะกรรมการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจงครับ เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

15 ท่านสมาชิกครับ วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอขอบคุณทุกท่านที่มาประชุม ผมขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๔๕ นาฬิกา